

STUDIEHÅNDBOG

FOR

DIPLOMUDDANNELSEN I

ERHVERVSPÆDAGOGIK

GÆLDENDE

EFTERÅR 2025
FORÅR 2026

Revideret juni 2025

Nationalt Center for
Erhvervspædagogik
Københavns Professionshøjskole
Tagensvej 18
2200 København N

www.kp.dk/nationalt-center-for-erhvervspaedagogik

INDHOLD

DIPLOMUDDANNELSEN I ERHVERVSPÆDAGOGIK.....	6
UDDANNELSENS OPBYGNING	6
Heltid, deltid og flex	6
RAMMESÆTNING AF UDDANNELSEN:	7
'PRAKTIKUM – DEN EKSPERIMENTBASEREDE DEP'	7
Udfordring fra praksis.....	9
Eksperimentgrupper	9
Uddannelse mellem teori og praksis	10
PRAKTISK INFORMATION	12
Læringsplatform	12
KP Intra.....	12
Vejledning	12
Eksamen.....	13
Mundtlig eksamen.....	13
Ny eksamen og vejledning.....	14
Grundlag for bedømmelse.....	14
Merit og realkompetencevurdering.....	16
MODUL 1, LÆRING I ERHVERVSPÆDAGOGISK PRAKSIS.....	17
TEMAER	17
LITTERATUR.....	18
EKSAMEN.....	18
Eksamensform	18
Bedømmelse.....	19
Opgavedisposition.....	19
VEJLEDNING	20
HVAD SKAL JEG FORBEREDE, INDEN JEG STARTER?	21
MODUL 2, DIDAKTIK I ERHVERVSPÆDAGOGISK PRAKSIS	22
TEMAER	22
LITTERATUR.....	23
EKSAMEN.....	23
Eksamensform	23

Bedømmelse.....	24
Opgavedisposition.....	24
VEJLEDNING	25
HVAD SKAL JEG FORBEREDE, INDEN JEG STARTER?	25
MODUL 3, VIDENSKABSTEORI I ERHVERVSPÆDAGOGISK PRAKSIS.....	27
TEMAER	27
LITTERATUR.....	28
EKSAMEN.....	28
Eksamensform	28
Bedømmelse.....	29
Opgavedisposition.....	29
VEJLEDNING	30
HVAD SKAL JEG FORBEREDE, INDEN JEG STARTER?	30
VALGMODUL, DELTAGERE I DE ERHVERVSRETTEDE UDDANNELSER	32
TEMAER	32
LITTERATUR	33
EKSAMEN	33
Eksamensform	33
Bedømmelse	34
Opgavedisposition.....	34
VEJLEDNING	35
HVAD SKAL JEG FORBEREDE, INDEN JEG STARTER?	35
VALGMODUL, DIGITALE TEKNOLOGIER I ERHVERVSRETTEDE UDDANNELSER	37
TEMAER	37
LITTERATUR OG ANDRE LÆRINGSRESSOURCER.....	38
EKSAMEN.....	38
Eksamensform	38
Bedømmelse.....	39
Opgavedisposition.....	39
VEJLEDNING	40
HVAD SKAL JEG FORBEREDE, INDEN JEG STARTER?	40
VALGMODUL, PRAKSISRELATERET UNDERVISNING I DE ERHVERVSRETTEDE	
UDDANNELSER	41
TEMAER	41

LITTERATUR.....	42
EKSAMEN.....	42
Eksamensform	42
Bedømmelse	43
Opgavedisposition.....	43
VEJLEDNING	44
HVAD SKAL JEG FORBEREDE, INDEN JEG STARTER?	44
VALGMODUL, BÆREDYGTIGHED I ERHVERVSPÆDAGOGISK PRAKSIS.....	46
TEMAER	46
LITTERATUR.....	47
EKSAMEN.....	47
Eksamensform	48
Bedømmelse.....	48
Opgavedisposition.....	48
VEJLEDNING	50
HVAD SKAL JEG FORBEREDE, INDEN JEG STARTER?	50
AFGANGSPROJEKTET	51
LITTERATUR.....	52
EKSAMEN.....	52
Eksamensform	52
Valg af prøveform.....	53
Aflevering af afgangsprojektet	53
Bedømmelse.....	53
Opgavedisposition.....	53
VEJLEDNING	62
HVAD SKAL JEG FORBEREDE INDEN JEG STARTER?.....	62

DIPLOMUDDANNELSEN I ERHVERVSPÆDAGOGIK

Diplomuddannelsen i Erhvervspædagogik (DEP) udbydes på Nationalt Center for Erhvervspædagogik (NCE) på Københavns Professionshøjskole (KP).

De formelle rammer for uddannelsen er beskrevet i [studieordningen](#). Her kan du finde informationer om uddannelsens forskellige elementer – opbygning, moduler, læringsmål, prøveallonge mv.

Studiehåndbogen er NCE's udmøntning af studieordningen og beskriver rammer og retningslinjer for, hvordan uddannelsen gennemføres i NCE. I studiehåndbogen kan du finde information om, hvordan vi har bygget uddannelsen op, hvilke rammer, vi arbejder med, og hvilke temaer og elementer, du møder i de forskellige moduler.

Studiehåndbogen er din vejledning til DEP på NCE.

UDDANNELSENS OPBYGNING

DEP består af i alt 6 moduler og er normeret til 60 ECTS-point, der svarer til et års fuldtidsstudie. Du kan finde alle moduler i [studieordningen](#) og på vores [hjemmeside](#).

Heltid, deltid og flex

Du har mulighed for at vælge forskellige modeller for, hvordan du vil tage de enkelte moduler. De modeller, vi benytter i NCE beskrives herunder:

Heltid

Du har mulighed for at vælge de tre første moduler (Modul 1, Modul 2 og Modul 3) samt afgangsprojektet tilrettelagt som et heltidsforløb.

Et heltidsforløb har en varighed på 6 uger og 3 dage (Modul 1 og Modul 2), 4 uger og 1 dag (Modul 3) eller 10 uger (afgangsprojektet), og er tilrettelagt som et heltidsstudie, hvor du holder orlov fra dit arbejde, mens du følger modulet.

Deltid

Alle vores moduler udbydes tilrettelagt som deltidforløb.

Et deltidforløb har en varighed på 10-14 uger alt efter omfanget af modulet, og er tilrettelagt som et deltidforløb, hvor du følger undervisningen samtidig med, at du arbejder ved siden af.

Flex

Alle vores moduler, undtagen afgangsprojektet, udbydes tilrettelagt som flexforløb.

Et flexforløb er tilrettelagt som et rent onlineforløb, hvor der ikke er fysisk tilstedeværelse, og hvor du i høj grad selv tilrettelægger progressionen i modulet. Flex er dermed vores mest fleksible tilbud, hvor du i høj grad selv kan opbygge rammerne for, hvordan du vil gennemføre et modul. På flex skal du selv kunne strukturere dit modul, men du får adgang til materialer,

understøttende opgaver, refleksionsspørgsmål og individuel vejledning, så du har de bedste forudsætninger for at gennemføre modulet på egen hånd.

Temaer og litteratur er den samme, uanset hvilken model du vælger for din uddannelse. Du kan læse mere om vores rammesætning af fremmødemodulerne herunder. Du kan også læse mere om temaer og litteratur i beskrivelserne af de enkelte moduler.

Du kan altid finde kommende moduler på [vores hjemmeside](#). Du vil desuden kunne finde diverse praktiske oplysninger vedr. ansøgning, optagelse, dispensation mv. på hjemmesiden.

Den arbejdsmæssige belastning er ligeledes den samme, uanset om du vælger heltid, deltid eller flex (målt i ECTS-point). Du skal derfor være opmærksom på, at du sætter tid nok af til dit studie, hvis du vælger et deltids- eller flexmodul. Du kan læse mere om ECTS-belastning på vores hjemmeside, under praktiske oplysninger -> [studiet](#)

Arbejdsplan

Vi anbefaler, at du laver en arbejdsplan forud for modulstart, der kan hjælpe dig med at strukturere den arbejdsmæssige belastning på modulet og prioritere din tid evt. i samarbejde med din leder og/eller pædagogiske vejleder. På alle moduler (med undtagelse af Afgangsprojektet) arbejder vi fx med både forberedelse og efterbearbejdning af undervisningen – det betyder, at du som studerende skal planlægge at sætte tid af både før og efter en undervisningsgang til at arbejde med de forskellige materialer, reflektere over arbejdsopgaver mm.

Nedenstående punkter er vores anbefalinger til, hvad du skal tage højde for i din arbejdsplan for et modul:

- Planlægning af dialog med leder, vejleder og/eller kollega før, under og efter modulet
- Fremmøde ved alle undervisningsgange og ved vejledning
- Forberedelse og efterbearbejdning af undervisningen
- Forberede og så vidt muligt gennemføre eksperimenter i din undervisningspraksis
- Planlægning og gennemførelse af opgaver mellem undervisningsgangene
- Møder i eksperimentgrupper mellem undervisningsgangene
- Opgaveskrivning før og efter individuel vejledning
- Forberedelse til mundtlig eksamen

Under afsnittet ”Uddannelse mellem teori og praksis” kan du finde en figur, der viser et eksempel på et DEP-modul bestående af en række forskellige aktiviteter. Modellen kan også fungere som inspiration til at udvikle din egen arbejdsplan.

RAMMESÆTNING AF UDDANNELSEN:

’PRAKTIKUM – DEN EKSPERIMENTBASEREDE DEP’

I NCE har vi en klar ambition om, at undervisningen skal være praksisnær. Den praksisnære undervisning understøtter, at I som studerende kan undersøge og udvikle jeres egen undervisningspraksis gennem DEP. Derfor arbejder vi med en overordnet ramme omkring uddannelsen, der sikrer en praksisnær tilgang i både undervisningen, vejledningen og i øvrige

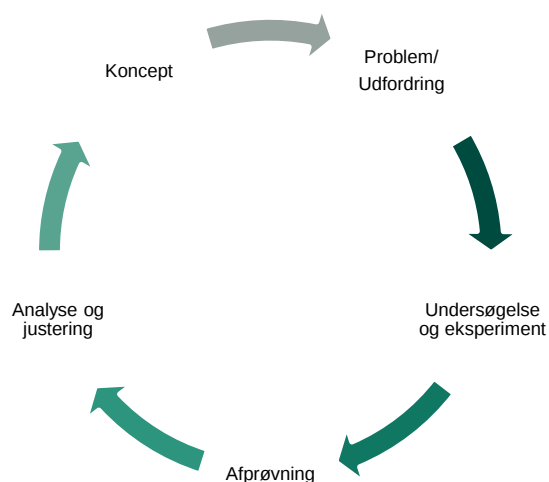
aktiviteter mellem undervisningsgangene – rammen kalder vi *'Praktikum – den eksperimentbaserede DEP'*.

'Praktikum' kan oversættes med praksisnær, og det *'eksperimentbaserede'* angiver, at DEP ikke kun handler om at læse og tale om tingene men i høj grad også om *at gøre* og få nye konkrete erfaringer gennem en eksperimenterende tilgang.

Hovedformålet med DEP er, at du som lærer på en erhvervsuddannelse får styrket dine kompetencer til at udvikle og udføre din undervisning – det mener vi bedst kan opnås gennem en eksperimenterende tilgang. Den eksperimenterende tilgang på DEP handler grundlæggende set om, at du som studerende arbejder med udfordringer fra egen praksis ved at anvende ny viden fra modulet. Det kan både åbne for nye forståelser for udfordringerne og udpege nye handlemuligheder for at håndtere dem.

Afsættet for den eksperimenterende tilgang er nedenstående model, som vi anvender til at strukturere modulerne og øvelserne i undervisningen. Modellen viser, hvordan du som studerende bevæger dig gennem en læreproces, der starter med, at du:

- 1) Udvælger en udfordring fra egen praksis
- 2) Arbejder med at forstå udfordringen med ny viden og på den baggrund udvikler et nyt eksperiment, som du vil prøve af for at håndtere udfordringen anderledes
- 3) Afprøver dit nye eksperiment
- 4) Analyserer hvordan din afprøvning gik og evt. justerer (ofte vil man lave et loop mellem fase 3 og 4, hvor man afprøver og justerer af et par omgange).
- 5) Udarbejder et koncept på baggrund af dine nye erfaringer som andre kan forstå og afprøve i egen praksis

Denne ramme omkring DEP indbefatter således, at du som studerende får mulighed for at undersøge og udvikle udfordringer fra egen praksis løbende gennem uddannelsen. Gennem hvert modul arbejder du dig frem mod en plan for et eksperiment, som du kan afprøve undervejs på modulet, eller som du har en klar plan for at afprøve efter modulet. Hensigten er således, at du afslutter hvert modul med nye måder til at forstå og håndtere udfordringer i egen praksis.

Derfor arbejder vi på alle moduler med en opgavestruktur, der understøtter, at du arbejder med din praksis gennem en eksperimenterende tilgang – hvad enten du kan nå at afprøve eksperimentet undervejs, eller du først kan nå det efter aflevering af eksamensopgaverne.

Ambitionen er dermed, at du går fra hvert modul på DEP med en stadigt større *pædagogisk-didaktisk værktøjskasse* i form af styrkede kompetencer til at udføre din praksis som lærer herunder kompetencer til at arbejde vedvarende reflekteret og eksperimenterende med egen praksis.

Praktikum – den eksperimentbaserede DEP er bl.a. kendetegnet ved nedenstående elementer på alle moduler med fysisk fremmøde (dog med undtagelse af Afgangsprojektet, der har en lidt anden struktur, men som stadig arbejder indenfor den eksperimentbaserede ramme):

Udfordring fra praksis

På alle moduler, beder vi dig forud for opstart, om at overveje hvad en relevant udfordring kunne være for dig, som du vil have fokus på gennem modulet. Vi opfordrer til, at du taler med din leder, en kollega eller evt. med din pædagogiske vejleder herom. Skriv dine overvejelser ned og medbring dem den første dag på modulet. En udfordring kan både være noget, som du oplever, er problematisk og vanskeligt i din undervisningspraksis eller noget, som du blot har lyst til at forstå nærmere og finde nye veje til at håndtere.

Intentionen er, at du som studerende både vil komme til at arbejde med at få en større forståelse for din udfordring (hvorfor er noget fx svært?) og på den baggrund udvikle nye handlemåder (hvordan kan man så forsøge at håndtere dét, som er svært?)

Som studerende vil man måske opleve, at ens udfordring ændrer sig undervejs, enten fordi man bliver klogere på, hvad problemet egentlig handler om, eller fordi man beslutter sig for at skifte fokus i mødet med nye temaer og erkendelser gennem modulet. Det er helt uproblematisk, og det centrale er blot, at man hele tiden har øje på, hvad det er for udfordringer eller temaer fra ens praksis, man vil arbejde med. På den måde sikrer vi fra start til slut en tæt forbindelse mellem modulet og egen praksis.

Eksperimentgrupper

Det forventes, at du arbejder i en eksperimentgruppe undervejs på modulet. I en eksperimentgruppe arbejder man ved siden af undervisningen *sammen om et udviklingsarbejde tæt på praksis*, der giver et godt fundament for udviklingen af solide eksperimenter.

Som eksperimentgruppe kommer man bl.a. til at arbejde sammen om øvelser i undervisningen, til at udveksle erfaringer fra opgaver mellem undervisningsgangene, samt til at sparre og give hinanden feedback i forbindelse med opgaveskrivning herunder udvikling af eksperimenter. Derudover kan eksperimentgrupperne være jeres fælles rum for at diskutere og bearbejde modulets teoretiske perspektiver.

På første undervisningsgang dannes eksperimentgrupperne med udgangspunkt i de behov og muligheder, der er på holdet.

Eksperimentgruppeopgaver

På alle moduler er der indlagt en eller flere eksperimentgruppeopgaver mellem undervisningsgangene. Hensigten med opgaverne er at styrke jeres kompetencer til at arbejde eksperimenterende fx gennem undersøgelse af praksis med metoder til interview og observation. I eksperimentgrupperne kan I fx arbejde sammen om at planlægge og samle op på opgaverne.

Skriveværksted og vejledning

En del af vejledningen på modulerne er tilrettelagt som skriveværksted og vejledning, der forløber over en-to hele dage fra kl. 9-15. På dagene vil du blive præsenteret for opgavestrukturen for det enkelte modul, få mulighed for at påbegynde skrivningen af din opgave og arbejde med at give og modtage kriteriebaseret feedback fra dine medstuderende. Der vil også være mulighed for, at du kan vende centrale spørgsmål med din vejleder som fx din problemformulering og valg af teori.

- **Individuel vejledning:** du har derudover 1/2 times individuel vejledning med din vejleder. Vejledningen vil typisk være placeret efter sidste undervisningsgang og har fokus på at vejlede dig i forbindelse med din eksamensopgave. Den individuelle vejledning vil som udgangspunkt altid foregå online via Teams eller Zoom men kan også foregå telefonisk eller skriftligt via mail. Det aftaler du med din vejleder, ligesom tidspunkt for vejledningen også aftales med din vejleder.

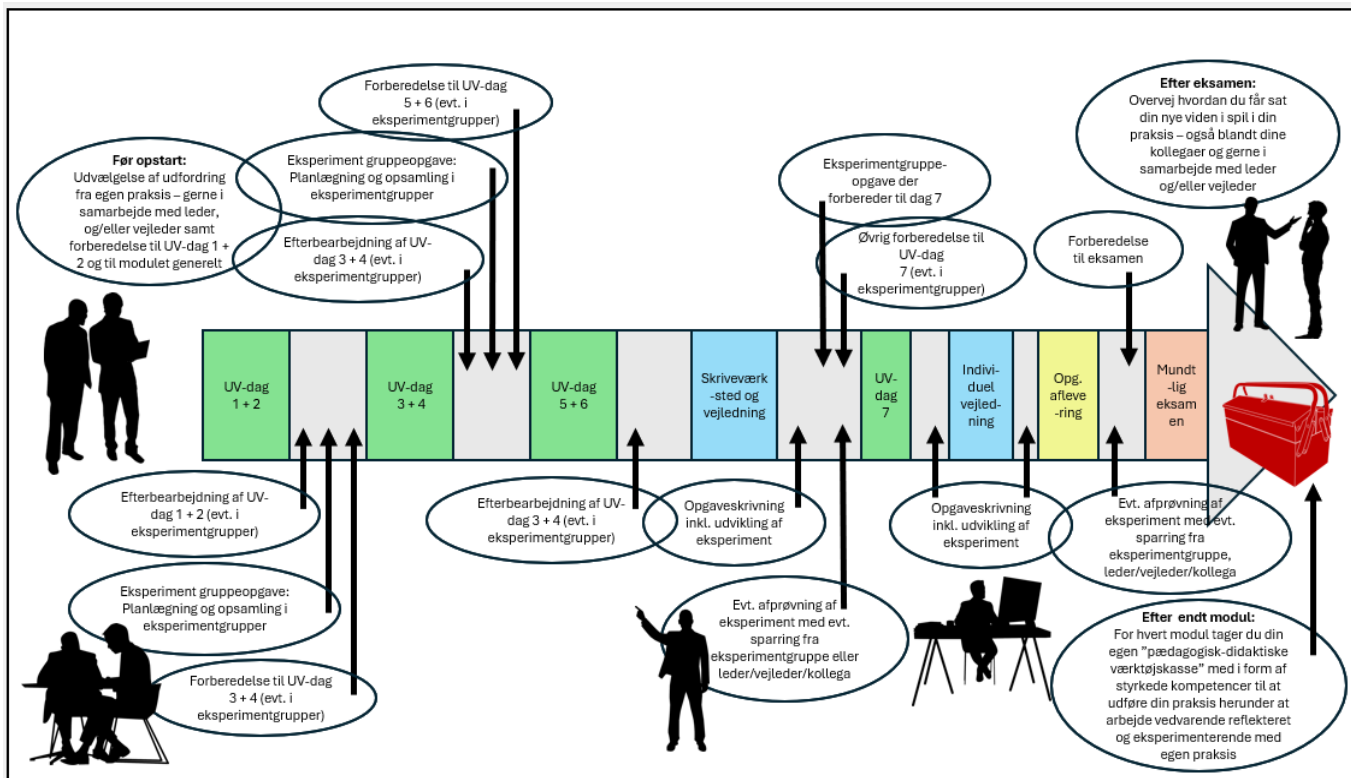
Du tilmelder dig altid vejledning i Itslearning, og det er dit ansvar at tilmelde dig.

Uddannelse mellem teori og praksis

Modulerne er tilrettelagt med en vekselvirkning mellem teori og praksis, hvilket betyder, at ud over at deltage i undervisningen, vil dele af din uddannelse foregå som aktiviteter i din egen praksis. Vi tilrettelægger modulerne sådan at:

- en del af tiden foregår på KP i form af undervisning, vejledning og eksamen
- en del foregår i egen praksis i form af eksperimentgruppeopgaver og eventuelle afprøvninger af eksperimenter (med evt. sparring fra eksperimentgrupper, leder, vejleder og/eller kollega)
- og en del går til aktiviteter som forberedelse, efterbearbejdning og opgaveskrivning – eventuelt med sparring i eksperimentgrupper, som de studerende selv tager initiativ til at planlægge og gennemføre.

Nedenstående model viser et eksempel på, hvordan de forskellige aktiviteter på et 10 ECTS-modul med fysisk fremmøde kan se ud, og hvordan modulet skal ses som en proces med en række forskellige byggeklodser og trin, der hænger sammen og skaber progression i forløbet. Modellen kan også anvendes som inspiration i arbejdet med at lave din egen arbejdsplan for de enkelte moduler:

PRAKTISK INFORMATION

Herunder kan du finde information vedrørende vores læringsplatform, vejledning og eksamen på de enkelte moduler.

Læringsplatform

Du kan finde alle informationer om din uddannelse på læringsplatformen Itslearning. Her kan du se, hvornår du har undervisning, hvilken litteratur, du skal læse, hvilke temaer, I skal arbejde med mv. Det er også på Itslearning, at du kan tilmelde dig vejledning og få information vedrørende din eksamen.

Du får adgang til Itslearning, når du optages på et modul. Alle materialer til modulet ligger klar i Itslearning 4 uger før modulstart.

KP Intra

Som studerende på DEP har du adgang til [KP Intra](#), hvor du kan finde mange nyttige informationer vedrørende dit studie. Her kan du fx finde informationer om KP's systemer, kantine, parkering, Itslearning og eksamen. Adgang til KP Intra kræver, at du logger ind med dit KP-brugernavn.

Vi anbefaler, at du orienterer dig på KP Intra forud for opstart på dit modul.

Vejledning

På alle moduler får du tildelt en vejleder. Vejlederen er typisk en af underviserne på modulet, og du tildeles automatisk en vejleder. For nærmere information om vejledning på alle moduler med fysisk fremmøde, med undtagelse af Afgangsprojektet, se ovenstående afsnit om "Skriveværksted og vejledning" samt "Individuel vejledning".

På afgangsprojektet har du mulighed for at ønske vejleder blandt undervisere tilknyttet NCE (op til 3 ønsker).

Du får information om vejledertildelingsprocessen på Itslearning.

Vejledning på flex-moduler

På moduler tilrettelagt som flex får du 3 x 1/2 times individuel vejledning. Vi anbefaler, at du tidligt i forløbet aftaler med din vejleder, hvordan vejledningen skal forløbe. Alt efter holdstørrelse på flexmodulerne vil dele af vejledningen også gennemføres som online klyngevejledning. Hvis det er tilfældet, finder du informationerne på Itslearning.

Du tilmelder dig altid vejledning i Itslearning, og det er dit ansvar at tilmelde dig. Vi opfordrer til, at du tilmelder dig vejledningen i begyndelsen af modulet, så du sammen med din vejleder kan planlægge et godt vejledningsforløb.

Vejledning på afgangsprojektet

På afgangsprojektet har du ret til i alt 4 timers vejledning. Du søger en vejleder til afgangsprojektet via en blanket, du finder i Itslearning inden modulstart. Det er vigtigt, at du ansøger om en vejleder inden den deadline, der er angivet i Itslearning. På baggrund af dine ønsker, tildeles du en vejleder, der vil kontakte dig med henblik på at aftale dit vejledningsforløb.

Vejledningen foregår ved fremmøde, online via Teams eller Zoom, telefonisk eller skriftligt via mail. Du aftaler sammen med din vejleder, hvordan din vejledning skal forløbe.

Vejledningen kan omhandle:

- Valg af emne
- Problemformulering
- Opbygning og disposition
- Valg af teori
- Valg af metode til dataindsamling
- Litteratur

Sammen med vejlederen kan du drøfte, om dine idéer og valg lever op til studieordningens krav. Vejlederen kan f.eks. påpege uhensigtsmæssigheder, faldgruber, manglende relevans (i forhold til både studiet og praksis), som kan stå i vejen for, at studiets niveau og mål nås.

Vejlederen kan læse et kort uddrag af opgaveteksten ud fra et særligt fokus, som du har peget på. Hvis vejledningen foregår via mail, må du påregne en vis responstid (dette aftales med den pågældende vejleder). Der gives således ikke nogen forhåndsbedømmelse eller -godkendelse af opgaven fra vejlederens side.

Det er dit ansvar at tage initiativ og være aktiv i forhold til vejledningen i forhold til at formulere og præcisere, hvilke faglige eller studiemæssige udfordringer, du ønsker belyst eller drøftet i vejledningen.

Vi anbefaler, at du får lavet en arbejdsplan i starten af dit forløb (se afsnit om uddannelsens opbygning ovenfor) og herunder også får booket vejledning gennem dit forløb, så dette er på plads i god tid, da du kan forvente at vejledning ofte skal aftales 2-3 uger i forvejen.

Eksamen

Alle moduler afsluttes med en eksamen. Eksamensform udvælges fra [studieordningens prøveallonge](#). Du kan se, hvilken eksamensform, der benyttes, under beskrivelsen af de enkelte moduler her i studiehåndbogen.

Opgaveafleveringen foregår i WISEflow. Du vil modtage al relevant information vedrørende opgaveaflevering og eksamen i Itslearning.

På moduler, hvor du skal udarbejde et bedømmelsesgrundlag, som indgår i eller er oplæg til eksamen, er det en forudsætning for at kunne gå til eksamen, at dette er afleveret rettidigt på WISEflow, hvor fristerne for aflevering ligeledes er angivet.

Hvis der indgår et praktisk produkt i din eksamen, skal dette ikke afleveres i WiseFlow men medbringes til eksamen. Dog ikke på afgangsprøvet, hvor det praktiske produkt (eller et billede/beskrivelse af det) skal vedlægges som bilag til opgaven samt præsenteres til eksamen. Dette gælder kun, hvis du vælger prøveformen med praktisk produkt på afgangsprøvet.

Mundtlig eksamen

Mundtlig eksamen er offentlig. Ved voteringen må kun eksaminator og censor være til stede. Dette gælder ligeledes for den efterfølgende overbringelse af karakteren over for den

studerende, der således også alene skal ske under overværelse af den pågældende studerende og bedømmerne.

Ny eksamen og vejledning

Hvis du af en eller anden grund ikke har mulighed for at gå til eksamen, har du forskellige muligheder, alt efter, hvad årsagen er til, at du ikke går til eksamen:

Sygdom

Hvis du bliver syg og ikke kan gå til eksamen, tilbydes du en ny eksamen sammen med det næste ordinære hold. Du skal kunne dokumentere din sygdom. I forbindelse med sygdom har du ret til to lektioners vejledning.

Ikke bestået

Hvis du ikke består din eksamen, tæller det som et brugt eksamensforsøg. Du tilbydes en ny eksamen med næste ordinære hold. Du har ret til to lektioners vejledning.

Ikke afleveret

Hvis du ikke afleverer din opgave, tæller det som et brugt eksamensforsøg. Du tilbydes en ny eksamen med næste ordinære hold. Du tilbydes ikke ekstra vejledning.

Som studerende kan du finde relevant information vedrørende eksamen og prøver på [KP Intra](#), som du får adgang til, når du optages på uddannelsen. Her kan du bl.a. finde informationer vedr. formkrav, eksamensregler, eksamenssnyd og eksamensklager. Det er vigtigt, at du orienterer dig på KP Intra vedrørende din uddannelse, så du kender formalia for din uddannelse, fx rammer for anslag i en opgave og plagiat.

Grundlag for bedømmelse

Grundlaget for dette bedømmelsesgrundlag er den gældende bekendtgørelse om diplomuddannelser. På denne baggrund er der formuleret en kriterieramme og en række kriterier. Kriterierammen danner udgangspunkt for seks kriterier for hvert af de syv trin i karakterskalaen. De syv trin udtrykker forskellige grader af målopfyldelse.

Kriterierne knytter sig til den samlede præstation ved prøven. De udtrykker ikke et hierarki, men indgår i bedømmelsen ud fra en helhedsvurdering.

Kriterierammen og kriterierne er retningsgivende for bedømmelsen af præstationen ved alle prøver, der afslutter obligatoriske moduler, valgmoduler og afgangsprøvet.

Kriterierne er alene møntet på den studerendes præstation ved prøven og gælder uanset modul og prøvens form.

Ved bedømmelsen refererer kriterierne til læringsmålene for det aktuelle modul.

Bedømmelseskriterier

Karakter	Den studerendes præstation er karakteriseret ved:
12	• En velvalgt, hensigtsmæssigt afgrænset og veldefineret problemstilling, der er perspektivrig i forhold til eget praksisfelt • En selvstændig analyse, refleksion og diskussion, der demonstrerer overblik, stringens og fordybelse • En brug af velvalgt teori, der håndteres selvstændigt og indgår hensigtsmæssigt og utvungent i en berigende perspektivering • En selvstændig og velbegrundet formulering og vurdering af muligheder for problemløsning og udvikling • En klar og overbevisende formidling af tanker og en præcis brug af begreber
10	• En sikkert afgrænset og veldefineret problemstilling, der rummer perspektiver i forhold til eget praksisfelt • En analyse, refleksion og diskussion, der demonstrerer indsigt og sikkerhed • En brug af relevant teori, der håndteres rutineret og sikkert • En perspektivering, der fremdrager relevante sammenhænge i forhold til konteksten • En klar og begrundet formulering og vurdering af muligheder for problemløsning og udvikling • En sikker formidling af tanker og brug af begreber
7	• En afgrænset og klar problemstilling med perspektiv i forhold til egen praksis • En analyse, refleksion og diskussion, der viser forståelse og klarhed • En formålstjenstlig brug af teori • En perspektivering med sans for sammenhæng og kontekst • En begrundet vurdering af muligheder for problemløsning og udvikling • En formålstjenstlig formidling af tanker og en dækkende brug af begreber
4	• En afgrænset problemstilling med relevans for egen praksis • En analyse, refleksion og diskussion, der viser forståelse • En enkel brug af teori • En enkel perspektivering af problemstillingen i forhold til en kontekst • En vurdering af muligheder for problemløsning og udvikling • En enkel formidling af tanker og brug af begreber
02	• En synlig problemstilling, der forbindes med egen praksis • En analyse, refleksion og diskussion, der rummer basal forståelse • En nødtørftig brug af teori • En nødtørftig perspektivering af problemstillingen, der forbinder den med en kontekst • En skitsering af muligheder for problemløsning og udvikling • En forståelig formidling af tanker og en nødtørftig brug af begreber

00	• Præstationen opfylder ikke i tilstrækkelig grad kriterierne for karakteren 02
-3	• Præstationen er helt uacceptabel

Merit og realkompetencevurdering

Du kan søge om merit på baggrund af uddannelseselementer på tilsvarende niveau fra en dansk eller udenlandsk videregående uddannelse.

Du kan ligeledes anmode om at få foretaget en realkompetencevurdering med henblik på fritagelse for enkelte moduler. Du kan læse mere på vores [hjemmeside](#).

MODUL 1, LÆRING I ERHVERVSPÆDAGOGISK PRAKSIS

10 ECTS-point

På modulet får du indsigt i teorier om læring og om ledelse af læringsaktiviteter, og du får udviklet din evne til at reflektere over unges og voksnes læreprocesser i det erhvervspædagogiske felt.

Du lærer at:

- Håndtere forskellige læringsteoretiske tilgange
- Udvikle din evne til at reflektere over forskellige tilganges betydning for din undervisning

På modulet arbejder vi med:

- Undervisnings- og læringsteori med et særligt fokus på erhvervspædagogik
- Didaktiske, pædagogiske og organisatoriske forhold med væsentlig betydning for tilrettelæggelse af læring og undervisning for elever og deltagere på de erhvervsrettede uddannelser

TEMAER

På modulet er der en introdag og fire undervisningsblokke med et eller flere temaer. Temaerne skal sikre, at du på modulet når omkring modulets læringsmål, som du kan læse i [studieordningen](#).

TEMA	INDHOLD
Introduktionsdag	På introduktionsdagen bliver du introduceret for mål, arbejdsformer mv. på DEP. Du kommer derudover til at arbejde med, hvordan du kan inddrage din praksis i undervisningen og undervejs på DEP.
Læringens landskab	Indflyvning til modulets hovedfokus – læringsteori; hvad kan man bruge læringsteori til i udviklingen af undervisning? Hvad ligger til grund for læringsbegrebet? Hvad indebærer et fokus på læring og læreprocesser?
Barrierer i undervisningen	Som underviser kan man tit opleve, at nogle elever ikke er motiverede for at deltage i undervisningen og af og til kommer det til udtryk som modstand mod læring. Dagen fokuserer på, hvad der er på spil, når man oplever, at nogen ikke kan eller vil lære.
Nogen skal lære noget	Når vi underviser, gør vi det med et formål om, at <i>nogen</i> skal lære <i>noget</i> . Det er dette <i>noget</i> , der er fokus i dagens undervisning. Dagen vil særligt fokusere på forskellige læringstyper samt refleksionens betydning for læring.

Elevernes motivation	Når elever skal tilegne sig et særligt indhold, er drivkraften et væsentligt element at beskæftige sig med. Elevers motivation, følelser og vilje i forbindelse med at indgå i læreprocesser er derfor i fokus for dagen.
Samspil i undervisningen	Læring foregår i et samspil mellem eleverne, mellem dig som lærer og eleverne og mellem eleverne og omverdenen. På dagen er der fokus på at få besvaret det overordnede spørgsmål; hvilken betydning har samspil, kontekst og forskellige fællesskaber for elevernes læring?
Koblingen mellem teori og praksis	Særligt i de erhvervsrettede uddannelser må man interessere sig for, hvordan elever kan overføre viden fra en situation til en anden – eksempelvis fra skole til praktikplads eller fra teori til praksis. På dagen vil der blive præsenteret forskellige perspektiver på, hvad der er på spil i læringsprocessen når det lykkes – og når det ikke lykkes. Dagens tema kredser om begreberne transfer, transformation og koblinger.
Opsamling, eksamen, evaluering	På denne dag bliver trådene samlet, og der arbejdes med at skabe et overblik over, hvilken læring undervisningen har medført. Der kigges frem mod eksamensopgaven, og modulet bliver evalueret.

LITTERATUR

Modulet tager udgangspunkt i bøger, artikler, modeller, videoer mm. Forud for modulet forventes det, at du har købt følgende udgivelser:

- Illeris, Knud (2015): *Læring*. Forlaget Samfundslitteratur. ISBN: 9788759321621
- Aarkrog, Vibe (2018): *Teorier om læring – anvendt i erhvervsuddannelserne didaktik*. Forlaget Munksgaard. ISBN: 9788762818880
- Sørensen, Niels Ulrik; Hutter, Camilla; Katznelson, Noemi og Juul, Thilde Mette (red.) (2020): *Unges motivation og læring – 12 eksperter om motivationskrisen i uddannelsessystemet*. Hans Reitzels Forlag. ISBN: 9788741277233

EKSAMEN

Hvert modul afsluttes med en modulprøve. Modulprøven udgøres af et skriftligt og praktisk produkt, der forsvares mundtligt.

Eksamensform

Eksamensformen på modulet er udvalgt på baggrund af [studieordningens prøveallonge](#). I prøveallongen er eksamensformen beskrevet sådan her:

10. Mundtlig prøve kombineret med praktisk produkt og portfolio

Et praktisk produkt defineres som fx en opførelse, film, en udstilling, en praktisk øvelse, uddrag af et undervisningsforløb, et digitalt produkt, el.lign.

En portfolio er en systematisk og målbevidst udvælgelse af skriftlige refleksioner over udvalgte faglige temaer, som er blevet præsenteret i undervisningen, samt refleksioner over egen læreproces.

Den studerende udarbejder et praktisk produkt og en portfolio som grundlag for prøven. Praktisk produkt, sammenfatning af portfolio og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen.

10 ECTS Omfang af sammenfatning
max 6 sider for 1 studerende
max 8 sider for 2 studerende
max 10 sider for 3 studerende

Prøvetid
1 studerende 30 min inkl. votering
2 studerende 45 min inkl. votering
3 studerende 60 min inkl. votering

Bedømmelse

Alle eksamener bedømmes efter 7-trinsskalaen. 7-trinsskalaen kan du finde på [ministeriets hjemmeside](#).

Opgavedisposition

Nedenstående portfolio-disposition beskriver, hvad de forskellige afsnit i portfolioen kan indeholde. Dispositionen er vejledende, og det er din undervisers ansvar at vejlede konkret ift. din portfolio. I undervisningen får du udleveret en mere specificeret disposition for portfolioen.

Praktisk produkt og portfolio 10 ECTS

Afsnit i opgaven	Ledende spørgsmål til hvert afsnit	Sider
Indledning og problemformulering	Indledningen er det afsnit, der sætter scenen for din opgave. Her beskriver du kort den organisatoriske og strategiske kontekst, som din udfordring udspringer af. Indledningen bygges op som en ”tragt”, hvor du starter med at male med ”den brede pensel” – hvorfor er den her udfordring interessant at beskæftige sig med på et større plan (fx organisatorisk eller strategisk) – og derefter beskriver du din individuelle ambition med opgaven – hvorfor har det betydning for min undervisning. Din indledning skal munde ud i en problemformulering, som er et konkret spørgsmål, der kan besvares på en måde, der giver et løsningsforslag til udfordringen. Problemformuleringen må ikke være et ja/nej-spørgsmål, men skal være et åbent spørgsmål vha. hv-ord som ”hvordan”, ”hvad”, ”med hvilke”.	1/2 side
Praksisbeskrivelse	Her beskriver du den udfordring, som er udgangspunkt for din udvikling af et undervisningseksperiment. Derudover beskriver du kort den konkrete kontekst, som udfordringen finder sted i. Det er vigtigt, at beskrivelsen er konkret, og du	1/2 - 1 side

	må gerne underbygge beskrivelsen med dine egne observationer af og eventuelle interviews med elever. Praksisbeskrivelsen skal give læseren et godt indblik i, hvad udfordringen handler om. Det er praksisbeskrivelsen, der er fundament for din analyse.	
Problemanalyse	Her bruges teorien til at forstå og belyse en konkret problemstilling i din nuværende undervisningspraksis. I dette afsnit inddrager og udfolder du de refleksioner, som du har dokumenteret i din læringslog undervejs på modulet. Afsnittet indledes med en kort redegørelse for, hvilke teorier, du anvender i din analyse.	2 sider
Eksperimentanalyse	Her bruges teorien til at begrunde dit praktiske produkt (det undervisningsekperiment du har udviklet til din praksis). I dette afsnit trækker du på og inddrager de refleksioner, som du har dokumenteret i din læringslog undervejs på modulet.	2 sider
Afrunding og refleksion over egen læreproces	Præsentationsportfolien afrundes med en todelt opsamling: 1) I afsnittet besvarer du din problemformulering med afsæt i dine analyser. 2) Derudover skal du i opsamlingen også reflektere over din egen læreproces (her kan du fx reflektere over hvordan du har udviklet din professionelle praksis som lærer, hvordan din forståelse af din udfordring har udviklet sig gennem modulet eller hvilke grundlæggende pointer du tager med tilbage til din praksis)	1/2 side
Praktisk produkt	Et praktisk produkt kan være en opførelse, film, en udstilling, en praktisk øvelse, uddrag af et undervisningsforløb, et digitalt produkt, el.lign. Dette er blot eksempler og du vælger selv formen på dit produkt i dialog med din vejleder. Det praktiske produkt skal ikke afleveres, men medbringes til eksamen.	
Eksamen	Til eksamen præsenterer du dit praktiske produkt og begrundelserne for designet. Derudover <i>kan</i> du præsentere dine erfaringer fra dit eksperiment	

VEJLEDNING

En del af vejledningen er tilrettelagt som skriveværksted, der løber over to dage, og hvor du kommer til at arbejde med

- Opgavestruktur for din eksamensopgave
- At påbegynde skrivning af din opgave
- At arbejde med kriteriebaseret feedback

Der vil også være mulighed for at vende centrale spørgsmål vedr. din opgave med din vejleder.

Derudover er der 30 minutters individuel vejledning efter sidste undervisningsdag. Denne bookes på Itslearning og foregår online.

Du kan læse mere om, hvordan vejledningen gribes an på Itslearning.

HVAD SKAL JEG FORBEREDE, INDEN JEG STARTER?

Inden du starter, er det en god ide at du tager en samtale med din leder og evt. pædagogiske vejleder, hvor I sammen kan drøfte forløbet og udpege mulige udfordringer fra egen praksis og eksperimenter, du kan arbejde med på modulet. Det er desuden en god ide at påbegynde arbejdet med at lægge en god arbejdsplan for dit modul (se forslag til arbejdsplan i afsnit vedr. uddannelsens opbygning længere oppe).

Vi forventer desuden, at du:

- Har læst alle opslag og beskeder på Itslearning samt orienteret dig i modulplanen, så du har overblik over vigtige datoer for undervisning, studieaktiviteter, opgaveaflevering og eksamen, forud for den første undervisningsgang på modulet.
- Har orienteret dig i Studieordningen og i denne Studiehåndbog.
- Har læst læsevejledningen og den angivne litteratur til den pågældende dag samt reflekteret over de spørgsmål, der ligger som en del af forberedelsen.

Det kan også være en god idé at tale med din vejleder/leder eller en kollega om, hvilke forventninger du har til modulet, og hvad du bliver optaget af, når du læser om de enkelte temaer i forløbsplanen – på den måde kan du skærpe opmærksomheden på, hvad du gerne vil have ud af modulet, og hvad du særligt er nysgerrig på ift. din praksis.

MODUL 2, DIDAKTIK I ERHVERVSPÆDAGOGISK PRAKSIS

10 ECTS-point

På modulet får du indsigt i didaktiske teorier med relevans for de erhvervsrettede uddannelser, og du får udviklet dine kompetencer til at kunne udvikle, tilrettelægge, gennemføre og evaluere undervisning.

På modulet lærer du at:

- Reflektere over udfordringer og potentialer i din undervisningspraksis
- Forstå og udvikle din undervisning med afsæt i didaktiske teorier og modeller

På modulet arbejder vi med at:

- Anvende didaktiske modeller til at forstå og forklare udfordringer og potentialer i din undervisningspraksis
- Træne og øve udvikling af din undervisningspraksis med afsæt i modulets faglige indhold
- Anvende og udvikle didaktiske værktøjer, der kan anvendes i din praksis
- Undersøge egen praksis gennem observation og interviews

TEMAER

På modulet er der fire undervisningsblokke med et eller flere temaer. Temaerne skal sikre, at du på modulet når omkring modulets læringsmål, som du kan læse i [studieordningen](#).

TEMA	INDHOLD
Introduktion til didaktik: At arbejde med didaktiske modeller	På modulets første undervisningsdag vil I blive præsenteret for, hvordan man kan forstå og udvikle undervisning på baggrund af forskellige didaktiske modeller. Derudover bliver I introduceret til modulets forløb og rammer.
Gruppearbejde: At planlægge og understøtte det gode gruppearbejde	Gruppearbejde kan styrke elevernes læring og kan træne dem i at indgå i samarbejdsrelationer. Denne dag dykker vi ned i gruppearbejde, og hvordan man som underviser forbereder, planlægger og støtter et godt og konstruktivt gruppearbejde.
Differentiering: At skabe forskellige deltagelsesmuligheder for eleverne	Undervisningsdifferentiering handler om at tage afsæt i elevernes forskellighed med henblik på at understøtte, at eleverne bliver så dygtige som de kan. På denne undervisningsgang dykker vi ned i, hvordan man kan planlægge og gennemføre differentieret undervisning, der understøtter elevernes deltagelsesmuligheder.
Praksisnær undervisning: At udvikle og gennemføre helhedsorienteret undervisning	Eleverne på de erhvervsrettede uddannelser lærer mere, når undervisningen kobler sig tæt til den praksis, de møder i deres kommende erhverv. På denne dag skal vi arbejde med forskellige didaktiske greb, der understøtter praksisnær helhedsorientering, samt udvikling af elevernes faglige stolthed og håndelag.

Feedback og evaluering: At støtte eleverne i faglig udvikling	På denne undervisningsgang dykker vi ned i, hvordan man som lærer og klasseleder kan bruge feedback i sin undervisningspraksis til løbende at fremme elevernes oplevelse af mestring og motivation. Vi går tæt på hvordan man kan strukturere sin undervisning for at understøtte, at så mange elever som muligt får en stemme i undervisningen.
Klasseledelse: At skabe struktur og danne relationer	I undervisningen skal vi dykke ned i, hvordan man kan forstå og bedrive klasseledelse i en erhvervspædagogisk kontekst. På dagen vil vi med afsæt i jeres undervisningseksperimenter undersøge, hvordan man griber rollen som klasseleder an og om det giver anledning til justeringer i jeres eksperimentdesigns.
Præsentation af eksperimenter og evaluering af modulet	Gennem modulet har I udarbejdet et undervisningseksperiment, der forhåbentlig har styrket jeres didaktiske praksis i undervisningen. På denne dag samler vi op på modulet og I skal præsentere jeres eksperimenter.

LITTERATUR

Modulet tager udgangspunkt i bøger, artikler, modeller, videoer mm. Forud for modulet forventes det, at du har købt følgende udgivelser:

- Brodersen, A. & Riis, M. (2023). *Erhvervsdidaktisk opslagsbog*. Hans Reitzels Forlag, København. ISBN: 9788702373929
- Brodersen, P. (2021). *Gruppearbejde. At organisere, vejlede og intervenere*. Hans Reitzels Forlag, København. ISBN: 9788702319224

EKSAMEN

Hvert modul afsluttes med en modulprøve. Modulprøven udgøres af et skriftligt og praktisk produkt, der forsvares mundtligt.

Eksamensform

Eksamensformen på modulet er udvalgt på baggrund af [studieordningens prøveallonge](#). I prøveallongen er eksamensformen beskrevet sådan her:

10. Mundtlig prøve kombineret med praktisk produkt og portfolio

Et praktisk produkt defineres som fx en opførelse, film, en udstilling, en praktisk øvelse, uddrag af et undervisningsforløb, et digitalt produkt, el.lign.

En portfolio er en systematisk og målbevidst udvælgelse af skriftlige refleksioner over udvalgte faglige temaer, som er blevet præsenteret i undervisningen, samt refleksioner over egen læreproces.

Den studerende udarbejder et praktisk produkt og en portfolio som grundlag for prøven. Praktisk produkt, sammenfatning af portfolio og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen.

10 ECTS Omfang af sammenfatning
max 6 sider for 1 studerende

Prøvetid
1 studerende 30 min inkl. votering

max 8 sider for 2 studerende
max 10 sider for 3 studerende

2 studerende 45 min inkl. votering
3 studerende 60 min inkl. votering

Bedømmelse

Alle eksamener bedømmes efter 7-trinsskalaen. 7-trinsskalaen kan du finde på [ministeriets hjemmeside](#).

Opgavedisposition

Nedenstående portfolio-disposition beskriver, hvad de forskellige afsnit i portfolioen kan indeholde. Dispositionen er vejledende, og det er din undervisers ansvar at vejlede konkret ift. din portfolio. I undervisningen får du udleveret en mere specificeret disposition for portfolioen.

Praktisk produkt og portfolio 10 ECTS

Afsnit i opgaven	Ledende spørgsmål til hvert afsnit	Sider
Indledning og problemformulering	Indledningen er det afsnit, der sætter scenen for din opgave. Her beskriver du kort den organisatoriske og strategiske kontekst, som din udfordring udspringer af. Indledningen bygges op som en "tragt", hvor du starter med at male med "den brede pensel" – hvorfor er den her udfordring interessant at beskæftige sig med på et større plan (fx organisatorisk eller strategisk) – og derefter beskriver du din individuelle ambition med opgaven – hvorfor har det betydning for min undervisning. Din indledning skal munde ud i en problemformulering, som er et konkret spørgsmål, der kan besvares på en måde, der giver et løsningsforslag til udfordringen. Problemformuleringen må ikke være et ja/nej-spørgsmål, men skal være et åbent spørgsmål vha. hv-ord som "hvordan", "hvad", "med hvilke".	1/2 side
Praksisbeskrivelse	Her beskriver du den udfordring, som er udgangspunkt for din udvikling af et undervisningseksperiment. Derudover beskriver du kort den konkrete kontekst, som udfordringen finder sted i. Det er vigtigt, at beskrivelsen er konkret, og du må gerne underbygge beskrivelsen med dine egne observationer af og eventuelle interviews med elever. Praksisbeskrivelsen skal give læseren et godt indblik i, hvad udfordringen handler om. Det er praksisbeskrivelsen, der er fundament for din analyse.	1/2 - 1 side
Problemanalyse	Her bruges teorien til at forstå og belyse en konkret problemstilling i din nuværende undervisningspraksis. I dette afsnit inddrager og udfolder du de refleksioner, som du har dokumenteret i din læringslog undervejs på modulet. Afsnittet indledes med en kort redegørelse for, hvilke teorier, du anvender i din analyse.	2 sider

Eksperimentanalyse	Her bruges teorien til at begrunde dit praktiske produkt (det undervisningseksperiment du har udviklet til din praksis). I dette afsnit trækker du på og inddrager de refleksioner, som du har dokumenteret i din læringslog undervejs på modulet.	2 sider
Afrunding og refleksion over egen læreproces	Præsentationsportfolien afrundes med en todelt opsamling: 1) I afsnittet besvarer du din problemformulering med afsæt i dine analyser. 2) Derudover skal du i opsamlingen også reflektere over din egen læreproces (her kan du fx reflektere over hvordan du har udviklet din professionelle praksis som lærer, hvordan din forståelse af din udfordring har udviklet sig gennem modulet eller hvilke grundlæggende pointer du tager med tilbage til din praksis)	1/2 side
Praktisk produkt	Et praktisk produkt kan være en opførelse, film, en udstilling, en praktisk øvelse, uddrag af et undervisningsforløb, et digitalt produkt, el.lign. Dette er blot eksempler og du vælger selv formen på dit produkt i dialog med din vejleder. Det praktiske produkt skal ikke afleveres, men medbringes til eksamen.	
Eksamen	Til eksamen præsenterer du dit praktiske produkt og begrundelserne for designet. Derudover <i>kan</i> du præsentere dine erfaringer fra dit eksperiment	

VEJLEDNING

En del af vejledningen er tilrettelagt som skriveværksted, der løber over to dage, og hvor du kommer til at arbejde med

- Opgavestruktur for din eksamensopgave
- At påbegynde skrivning af din opgave
- At arbejde med kriteriebaseret feedback

Der vil også være mulighed for at vende centrale spørgsmål vedr. din opgave med din vejleder.

Derudover er der 30 minutters individuel vejledning efter sidste undervisningsdag. Denne bookes på Itslearning og foregår online.

Du kan læse mere om, hvordan vejledningen gribes an på Itslearning.

HVAD SKAL JEG FORBEREDE, INDEN JEG STARTER?

Inden du starter, er det en god ide at du tager en samtale med din leder og evt. pædagogiske vejleder, hvor I sammen kan drøfte forløbet og udpege mulige udfordringer fra egen praksis og eksperimenter, du kan arbejde med på modulet. Det er desuden en god ide at påbegynde arbejdet med at lægge en god arbejdsplan for dit modul (se forslag til arbejdsplan i afsnit vedr. uddannelsens opbygning længere oppe).

Vi forventer desuden, at du:

- Har læst alle opslag og beskeder på Itslearning samt orienteret dig i modulplanen, så du har overblik over vigtige datoer for undervisning, studieaktiviteter, opgaveaflevering og eksamen, forud for den første undervisningsgang på modulet.
- Har orienteret dig i Studieordningen og i denne Studiehåndbog.
- Har læst læsevejledningen og den angivne litteratur til den pågældende dag samt reflekteret over de spørgsmål, der ligger som en del af forberedelsen.

Det kan også være en god idé at tale med din vejleder/leder eller en kollega om, hvilke forventninger du har til modulet, og hvad du bliver optaget af, når du læser om de enkelte temaer i forløbsplanen – på den måde kan du skærpe opmærksomheden på, hvad du gerne vil have ud af modulet, og hvad du særligt er nysgerrig på ift. din praksis.

MODUL 3, VIDENSKABSTEORI I

ERHVERVSPÆDAGOGISK PRAKSIS

5 ECTS-point

På modulet får du indsigt i grundlæggende videnskabsteoretiske positioner, som vi i undervisningen og i grundbogen kalder for "videnskabsteoretiske rum". De videnskabsteoretiske rum angiver forskellige syn på, hvad viden er, og hvad mennesket er for en størrelse – når vi stiller os i forskellige videnskabsteoretiske rum får vi derfor forskellige perspektiver på undervisningspraksis og også forskellige perspektiver på, hvordan vi kan få viden om praksis. Derfor handler modul 3 i høj grad om at bruge videnskabsteorien til at 'kigge bagom' praksis.

Du lærer at:

- Forstå og reflektere over hvad der ligger bag forskellige pædagogiske grundsyn og måder at undervise på.
- Forstå og reflektere over hvordan viden altid er blevet til ud fra nogle bestemte antagelser og bestemte metoder

TEMAER

På modulet er der fire undervisningsgange med hvert deres tema. Temaerne skal sikre, at du på modulet når omkring modulets læringsmål, som du kan læse i [studieordningen](#).

TEMA	INDHOLD
Videnskabsteoretiske rum	Introduktion til modulet og til fire grundlæggende videnskabsteoretiske rum. Når vi arbejder med mennesker, er synet på, hvad et menneske er, og hvilke muligheder for læring og udvikling vi tror, et menneske har, særdeles vigtigt. Når vi analyserer på virkeligheden ud fra forskellige videnskabsteoretiske rum, vil vi ofte opdage noget forskelligt, for vi vil ofte se efter noget forskelligt. Når vi argumenterer for noget, vil vi ligeledes have forskellige udgangspunkter for vores synspunkter. Denne dag vil vi komme tættere på nogle af disse ståsteder i arbejdet med de fire rum.
Videnskabsteoretiske perspektiver på deltagerforudsætninger og motivation	I de forskellige videnskabsteoretiske rum ser vi noget forskelligt – det gælder også for grundlæggende pædagogiske begreber, som vi dagligt taler om og forholder os til direkte og indirekte. På denne dag tager vi fat på to af dem; deltagerforudsætninger og motivation, for at sætte fokus på hvordan vi med videnskabsteorien kan kigge bagom begreberne og se, hvordan de kan forstås forskelligt, og hvad det kan have af betydning for praksis.
Metode	De forskellige rum angiver forskellige forståelser af, hvad viden er, og hvordan man kan skabe viden. På denne dag vil vi se nærmere på nogle af de forskellige metoder, der findes

	til at skabe viden, og hvordan disse hænger sammen med forskellige videnskabsteoretiske rum. Eksemplerne på dagen vil være særligt fokuseret omkring, hvordan man som underviser, skole, ministerie og forskningsinstitution arbejder med at skabe viden om elevernes læring og trivsel gennem forskellige former for evaluering.
Dannelsessyn i de videnskabsteoretiske rum samt opsamling på modulet	I sammenhæng til de forskellige videnskabsteoretiske rum – og disses forskellige videns- og menneskesyn – knytter sig også forskellige forståelser af dannelse og hvad dannelsesopgaven går ud på. Vi vil sammen sætte fokus på hvordan videnskabsteorien herved rækker ind i skolens grundlæggende dannelsesmæssige formål. På dagen vil vi desuden samle op på modulet og de grundbegreber, der er bragt i spil gennem de fire dage.

LITTERATUR

Modulet tager udgangspunkt i bøger, artikler, videoer mm. Forud for modulet forventes det, at du har købt følgende udgivelse:

- Hersom, Henrik & Gudnason, Agnete (red.) (2020): *Sandheder og menneskesyn. Pædagogisk videnskabsteori for erhvervsskolelærere*. 1. udgave. Akademisk Forlag. ISBN 9788750060055

EKSAMEN

Hvert modul afsluttes med en modulprøve. Modulprøven udgøres af en kort skriftlig case, der forsvares mundtligt.

Eksamensform

Eksamensformen på modulet er udvalgt på baggrund af [studieordningens prøveallonge](#). I prøveallongen er eksamensformen beskrevet sådan her:

7. Mundtlig prøve kombineret med kort skriftlig case

En case rummer dels en beskrivelse af et problem, som afspejler en relevant situation fra praksis, dels en analyse af problemet.

Central er beskrivelsen af problemet og den kontekst, som casen foregår i. Beskrivelsen kan bygge på systematiske observationer og undersøgelser. Det er væsentligt, at emnet er fagligt og professionelt relevant.

Casebeskrivelsen danner afsæt for formuleringen af en problemstilling, som den studerende belyser og analyserer ved at inddrage relevante teorier.

Ved den mundtlige prøve kommenterer og uddyber den studerende sin problemstilling og casebeskrivelsen og viser gennem anvendelse af relevante teorier og undersøgelser sin evne til at analysere praksis.

Der perspektiveres i forhold til handlemuligheder i praksis.

Case og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen.

Ved gruppefremstillet case gælder at indledning, problemformulering og konklusion er fælles for gruppen. Ved den øvrige tekst angives det, hvem der har udarbejdet hvilke dele.

Omfang af skriftligt case

max 3 sider for 1 studerende

max 4 sider for 2 studerende

max 5 sider for 3 studerende

Prøvetid

1 studerende 30 min. inkl. votering

2 studerende 45 min. inkl. votering

3 studerende 60 min. inkl. votering

Bedømmelse

Alle eksamener bedømmes efter 7-trinsskalaen. 7-trinsskalaen kan du finde på [ministeriets hjemmeside](#).

Opgavedisposition

Nedenstående opgavedisposition beskriver, hvad de forskellige afsnit i den skriftlige case kan indeholde. Dispositionen er vejledende, og det er din undervisers ansvar at vejlede konkret ift. din opgave. I undervisningen får du udleveret en mere specificeret opgavedisposition.

Skriftligt Case – 5 ECTS

Afsnit i opgaven	Ledende spørgsmål til hvert afsnit	Sider
Indledning med kontekst og problemformulering	Beskriv kort rammen for din praksis, og hvad du undrer dig over i din praksis? Din indledning skal munde ud i en problemformulering, som er et konkret spørgsmål, der skal undersøges med udgangspunkt i din casebeskrivelse. Besvarelsen af problemformuleringen skal til den mundtlige prøve udfoldes i et eller flere handleforslag.	1/4 side
Casebeskrivelse	Her beskriver du din udfordring som den konkret udfolder sig i din kontekst. Afsnittet skal give læseren et tydeligt billede på, hvordan din udfordring <i>ser ud</i> i praksis; hvad er det fx eleverne siger og gør på værkstedet, eller i klasserummet, der får dig til at undre dig, og hvordan udspiller de konkrete situationer sig? Casebeskrivelsen skal være baseret på konkret empiri. fx interviews eller observationer, som kan hjælpe dig med at udfolde din praksisbeskrivelse. Læseren skal få et konkret indblik i hvordan din udfordring udspiller sig i din praksis, så det er tydeligt, hvad du gerne vil <i>forstå og forandre</i> .	1/2 side
Metode	Hvilke undersøgelsesmetoder er casebeskrivelsen baseret på?	1/2 side

	Hvilke metodiske valg har du gjort i forbindelse med undersøgelsen? Hvordan har disse valg formet casebeskrivelsen?	
Teori	Hvilke teoretiske begreber og videnskabsteoretiske rum, vil du anvende til at belyse dit problem?	1/4 side
Problemanalyse	Her bruger du din teori på casebeskrivelsen for at analysere din problemstilling. Afsnittet skal bruges til at skabe større forståelse for, hvad problemet består af. Hvilke nye mønstre og nye perspektiver på din problemstilling får du øje på?"	1 1/4 side
Afrunding og oplæg til eksamen	"Hvad mangler du fortsat få belyst?" "Hvilke handlemuligheder vil du præsentere til den mundtlige eksamen?"	1/4 side

VEJLEDNING

En del af vejledningen er tilrettelagt som skriveværksted, der løber over to dage, og hvor du kommer til at arbejde med

- Opgavestruktur for din eksamensopgave
- At påbegynde skrivning af din opgave
- At arbejde med kriteriebaseret feedback

Der vil også være mulighed for at vende centrale spørgsmål vedr. din opgave med din vejleder.

Derudover er der 30 minutters individuel vejledning efter sidste undervisningsdag. Denne bookes på Itslearning og foregår online.

Du kan læse mere om, hvordan vejledningen gribes an på Itslearning.

HVAD SKAL JEG FORBEREDE, INDEN JEG STARTER?

Inden du starter, er det en god ide at du tager en samtale med din leder og evt. pædagogiske vejleder, hvor I sammen kan drøfte forløbet og udpege mulige udfordringer fra egen praksis og eksperimenter, du kan arbejde med på modulet. Det er desuden en god ide at påbegynde arbejdet med at lægge en god arbejdsplan for dit modul (se forslag til arbejdsplan i afsnit vedr. uddannelsens opbygning længere oppe).

Vi forventer desuden, at du:

- Har læst alle opslag og beskeder på Itslearning samt orienteret dig i modulplanen, så du har overblik over vigtige datoer for undervisning, studieaktiviteter, opgaveaflevering og eksamen, forud for den første undervisningsgang på modulet.
- Har orienteret dig i Studieordningen og i denne Studiehåndbog.
- Har læst læsevejledningen og den angivne litteratur til den pågældende dag samt reflekteret over de spørgsmål, der ligger som en del af forberedelsen.

Det kan også være en god idé at tale med din vejleder/leder eller en kollega om, hvilke forventninger du har til modulet, og hvad du bliver optaget af, når du læser om de enkelte temaer i forløbsplanen – på den måde kan du skærpe opmærksomheden på, hvad du gerne vil have ud af modulet, og hvad du særligt er nysgerrig på ift. din praksis.

VALGMODUL, DELTAGERE I DE

ERHVERVSRETTEDE UDDANNELSER

10 ECTS-point

Deltagerne på erhvervsuddannelserne kommer med forskellige erfaringer, oplevelser og forudsætninger.

På dette modul dykker vi ned i, hvordan deltagernes forskellighed kommer til udtryk, og hvilken betydning det har for underviserens tilrettelæggelse af undervisningen.

På modulet bliver du også introduceret til inkluderende undervisning. Inkluderende undervisning kan opnås ved fx at skabe differentieret undervisning, der understøtter udviklingen af motivation, oplevelsen af mestring og øgede muligheder for deltagelse.

Desuden lærer du at skabe gode relationer, et godt læringsmiljø og en skolekultur med plads til forskellighed.

Gennem forskellige perspektiver på deltagernes forudsætninger, vil du altså lære, hvordan du kan håndtere deltagernes forskellighed i din undervisningspraksis.

TEMAER

På modulet er der fire undervisningsblokke med et eller flere temaer. Temaerne skal sikre, at du på modulet når omkring modulets læringsmål, som du kan læse i [studieordningen](#).

De første tre dage handler om den diversitet, der kan være i deltagergruppen. De resterende fire temadage handler om inkluderende undervisning. Det vil sige, at vi på disse dage går i dybden med, hvordan man i sin undervisning skaber de bedste muligheder for deltagelse på tværs af deltagernes behov.

TEMA	INDHOLD
Deltagerforudsætninger i et individ- og samfundsperspektiv	Dagen bruges på at give introduktion til modulet. Målet med dagen er at tage hul på, hvad det vil sige at anlægge et deltagerperspektiv på undervisning. Gennem øvelser og oplæg vil vi beskæftige os med individuelle deltagerforudsætninger og samfundsmæssige tendenser i ungdomslivet.
Deltagerforudsætninger: Unge og voksne	Vi fortsætter fra første dag, med at se nærmere på, hvordan det at være ung eller voksen, kan give forskellige forudsætninger for læring. Vi vil bl.a. arbejde med forskellige elevprofiler (fx de afklarede elever, de kritiske elever og de fraværende elever), som stammer fra forskningen i deltagerne på de erhvervsrettede uddannelser. Vi vil også dykke ned i, hvad der motiverer henholdsvis unge og voksne særligt for læring.
Deltagerforudsætninger: Diversitet, diagnoser, psykisk sårbarhed og minoritetspositioner	Dagen giver eksempler på de deltagerforudsætninger, der kan opstå med kategorier som diagnoser, psykisk sårbarhed, køn, etnicitet og andre minoritetspositioner.

Inkluderende undervisning – hvorfor og hvordan?	Dagen handler om at undersøge, hvordan vi kan arbejde med inklusion på de erhvervsrettede uddannelser. Med afsæt i de forudgående temaer og øget forståelse for den brede deltagerdiversitet, undersøger vi, hvordan vi kan skabe læringsrum, der giver flere elever mulighed for at deltage.
Inkluderende undervisning gennem motivation og lærerens relationsarbejde	Dagen handler om at skabe mulighed for deltagelse ved at arbejde med at øge deltagerne motivation og mestringsoplevelser. På denne dag dykker vi ned i, hvorfor nogle elever udviser modstand, og hvordan vi kan styrke elevernes motivation, engagement og mestring. Vi undersøger også, hvad relationskompetence er, og hvordan den kommer i spil i undervisningsrummet.
Inkluderende undervisning gennem differentiering	Dagen handler om at skabe mulighed for deltagelse ved at arbejde med differentiering og gruppearbejde i undervisningen. Dagen skal handle om forskellige måder at differentiere på og om, hvordan grupper kan sammensættes for at imødekomme forskellige faglige og sociale forudsætninger hos deltagerne.
Inkluderende læringsmiljø	De omgivelser deltagerne er i, påvirker deres muligheder for deltagelse. Hvordan kan man som underviser bidrage til et positivt læringsmiljø? Desuden ser vi på, hvordan vi skaber skole- og læringsmiljøer, der giver mulighed for trivsel og plads til forskellighed.

Ud over disse temaer er der også en række valgfrie ekstra-temaer, som du kan vælge at dykke ned i som en del af din deltagelse på modulet. Det er temaer om fx **minoritetsetniske unge og inklusion, mønsterbryderprocesser og talentindsatser.**

LITTERATUR

Modulet tager udgangspunkt i bøger, artikler, modeller, videoer mm. Forud for modulet forventes det, at du har købt følgende udgivelser:

- Klinge, Louise (2018): *Relationskompetence*. Aarhus Universitetsforlag. ISBN 9788771844184
- Görlich, Anne mfl. (2019): *Ny udsathed i ungdomslivet*. Gyldendal, ISBN: 978874127531

EKSAMEN

Hvert modul afsluttes med en modulprøve. Modulprøven udgøres af et skriftligt produkt, der forsvares mundtligt.

Eksamensform

Eksamensformen på modulet er udvalgt på baggrund af [studieordningens prøveallonge](#). I prøveallongen er eksamensformen beskrevet sådan her:

11. Mundtlig prøve kombineret med skriftlig opgave

En skriftlig opgave er en sammenhængende tekst, der udarbejdes på grundlag af en selvvalgt problemformulering. Den studerende udarbejder en skriftlig opgave som grundlag for prøven. Ved gruppefremstillet opgave gælder at indledning, problemformulering og konklusion er fælles for gruppen. Ved den øvrige tekst angives det, hvem der har udarbejdet hvilke dele.

Skriftlig opgave og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen.

Omfang af skriftlig opgave
 max 12 sider for 1 studerende
 max 16 sider for 2 studerende
 max 20 sider for 3 studerende

Prøvetid
 1 studerende 30 min inkl. votering
 2 studerende 45 min inkl. votering
 3 studerende 60 min inkl. votering

Bedømmelse

Alle eksamener bedømmes efter 7-trinsskalaen. 7-trinsskalaen kan du finde på [ministeriets hjemmeside](#).

Opgavedisposition

Nedenstående opgavedisposition beskriver, hvad de forskellige afsnit i den skriftlige opgave kan indeholde. Dispositionen er vejledende. I undervisningen får du udleveret en mere specificeret opgavedisposition.

Skriftlig opgave – 10 ECTS

Afsnit i opgaven	Spørgsmål til hvert afsnit	Sider
Indledning med præsentation og problemstilling	- Hvor oplever du problemstillingen - Hvordan oplever du problemstillingen	1 side
Problemformulering	- Hvorfor opstår problemstillingen (oplæg til problemanalysen) - Hvordan vil du løse problemstillingen (oplæg til eksperimentanalysen)	1/2 side
Teori, metode og empiri	- Hvordan vil du undersøge det, du undrer dig over? - Hvilke teoretiske begreber vil du anvende? - Evt.: Hvordan vil du producere data/empiri om din problemstilling?	1-1,5 side(r)
Case/praksisbeskrivelse/empiri	- Hvordan ser problemstillingen ud i praksis?	1 side
Problemanalyse	- Ud fra de valgte teorier, hvordan kan du så forstå det problem, du har præsenteret i din problemformulering? - Hvordan kan du bruge teori og evt. data til at få øje på mønstre og nye perspektiver på din problemstilling?	3 sider
Eksperimentanalyse	- Ud fra de valgte teorier, hvordan kan du så foreslå eller designe et konkret eksperiment i din undervisning, som kan imødekomme dit problem?	3 sider

	- Hvordan kan du med hjælp fra teorien gøre noget nyt i din praksis/ i forhold til dine deltagere, som du ikke har gjort tidligere? - Beskriv dit design af et undervisningseksperiment og dine erfaringer fra eksperimentet, hvis du har afprøvet det.	
Diskussion	- Hvad er fordele og ulemper ved dit undervisningseksperiment? - Hvad vil du gøre for at undgå ulemperne? - Hvis du har zoomet ind på en bestemt deltagergruppe i din opgave, hvordan kunne dit undervisningseksperiment så tilpasses til andre grupper? Er der argumenter for, at dit eksperiment giver en mere inkluderende undervisning for alle dine deltagere og ikke blot en udvalgt gruppe?	2 sider
Konklusion	- Hvad handler det egentlig om, alt det du har iagttaget og analyseret, når du skal opsummere det? - Du skal samle op og se hvad du nåede frem til ift. din problemformulering, din empiri, din analyse og din og diskussion	1 side
Perspektivering	- Hvordan vil du fremadrettet og i samarbejde med andre videreudvikle dine løsningsforslag ift. problemstillingen? - Hvordan kan din viden anvendes hos andre?	1 side

VEJLEDNING

En del af vejledningen er tilrettelagt som skriveværksted, der løber over to dage, og hvor du kommer til at arbejde med

- Opgavestruktur for din eksamensopgave
- At påbegynde skrivning af din opgave
- At arbejde med kriteriebaseret feedback

Der vil også være mulighed for at vende centrale spørgsmål vedr. din opgave med din vejleder.

Derudover er der 30 minutters individuel vejledning efter sidste undervisningsdag. Denne bookes på Itslearning og foregår online.

Du kan læse mere om, hvordan vejledningen gribes an på Itslearning.

HVAD SKAL JEG FORBEREDE, INDEN JEG STARTER?

Inden du starter, er det en god ide at du tager en samtale med din leder og evt. pædagogiske vejleder, hvor I sammen kan drøfte forløbet og udpege mulige udfordringer fra egen praksis og eksperimenter, du kan arbejde med på modulet. Det er desuden en god ide at påbegynde arbejdet med at lægge en god arbejdsplan for dit modul (se forslag til arbejdsplan i afsnit vedr. uddannelsens opbygning længere oppe).

Vi forventer desuden, at du:

- Har læst alle opslag og beskeder på Itslearning samt orienteret dig i modulplanen, så du har overblik over vigtige datoer for undervisning, studieaktiviteter, opgaveaflevering og eksamen, forud for den første undervisningsgang på modulet.
- Har orienteret dig i Studieordningen og i denne Studiehåndbog.
- Har læst læsevejledningen og den angivne litteratur til den pågældende dag samt reflekteret over de spørgsmål, der ligger som en del af forberedelsen.

Det kan også være en god idé at tale med din vejleder/leder eller en kollega om, hvilke forventninger du har til modulet, og hvad du bliver optaget af, når du læser om de enkelte temaer i forløbsplanen – på den måde kan du skærpe opmærksomheden på, hvad du gerne vil have ud af modulet, og hvad du særligt er nysgerrig på ift. din praksis.

VALGMODUL, DIGITALE TEKNOLOGIER I

ERHVERVSRETTEDE UDDANNELSER

10 ECTS-point

I en tid, hvor digitale teknologier spiller en stadig større rolle i erhvervsrettede uddannelser, tilbyder dette modul en mulighed for undervisere til at styrke deres professionelle praksis. Modulet er designet til at udforske og implementere de nyeste teknologiske værktøjer og metoder, der fremmer engagerende og effektive læringsoplevelser.

Du får:

- *Viden* om, hvordan undervisning med forskellige digitale teknologier didaktisk kan påvirke deltagernes læring, trivsel og engagement.
- *Færdigheder* i at anvende mange forskellige digitale teknologier og vurdere problemstillinger knyttet hertil i en erhvervspædagogisk kontekst.
- *Kompetencer*, hvor ovenstående *viden* og *færdigheder* bringes i spil i forhold til nye problemstillinger i undervisningen.

Læringsaktiviteterne på modulet består af 7 undervisningsdage kombineret med arbejde i studiegrupper og eksperimenter i praksis. På undervisningsdagene vil du få indblik i brugen af mange forskellige digitale teknologier samt forskellige perspektiver på digital didaktik. Vi fokuserer blandt andet på brugen af kunstig intelligens, praksisnær digital læring og flipped learning. På studiedagene og i forbindelse med eksperimenterne får du til gengæld mulighed for at fordybe dig i selvvalgte problemstillinger og digitale teknologier, der passer til din undervisningspraksis

TEMAER

På modulet er der fire undervisningsblokke med et eller flere temaer. Temaerne skal sikre, at du på modulet når omkring modulets læringsmål, som du kan læse i [studieordningen](#).

TEMA	INDHOLD
Digitale teknologier og læring	Stort set al moderne læringsteori viser, at kvaliteten af læring i høj grad afhænger af deltagernes engagement og samspil – og så er det desuden afgørende, at deltagerne er aktive frem for passive i processen. Den første undervisningsdag sætter vi fokus på, hvordan læring fremmes bedst muligt i undervisning med digitale teknologier.
Digitale teknologier og didaktik	Den 2. undervisningsdag på modulet sætter fokus på tilrettelæggelsen af undervisning og læringsaktiviteter med digitale teknologier. Vi kommer omkring en række digitalt orienterede didaktiske teorier, modeller og principper, der kan være med til at fremme deltagernes læring.

Video og Flipped Classroom	På denne undervisningsdag sætter vi fokus på arbejdet med konkrete værktøjer til at tilrettelægge undervisnings- og læringsaktiviteter, hvor video indgår som digitalt læremiddel. Vi ser desuden nærmere på Flipped Classroom som en didaktisk struktur og rammesætning.
Digitale strategier, platforme og læremidler	Her sætter vi fokus på, hvordan erhvervsskolelæreres digitale strategier og fælles anvendelse af digitale platforme og læremidler påvirker lærernes undervisning. Vi ser blandt andet nærmere på, hvordan digitale platforme og læremidler kan støtte undervisningen på en ordentlig måde.
Digital myndiggørelse og dannelse	På denne undervisningsdag sætter vi fokus på digital myndiggørelse, og hvilken sammenhæng det har med dannelse og nye fremskridt indenfor kunstig intelligens. Vi kigger blandt andet nærmere på forskellen mellem digital dannelse og digital myndiggørelse, og på hvordan der kan arbejdes med digital myndiggørelse i undervisningen.
Teknologi og samfund	Her sætter vi fokus på de initiativer, som er taget fra politisk hold til at styrke sammenhængen mellem digitale teknologier, didaktik og læring på erhvervsuddannelsesområdet. Det gælder fx den viden, der produceres i videnscentrene og i forbindelse med implementering af faget erhvervsinformatik. Vi kigger blandt andet nærmere på, hvilke udfordringer og potentialer, den teknologiske udvikling fører med sig.
Evaluerings, data og feedback	På den sidste undervisningsdag sætter vi fokus på, hvordan man som underviser i erhvervsrettede uddannelser kan arbejde systematisk med evaluering, data og feedback som udgangspunkt for datainformeret læring og skoleudvikling. Vi behandler blandt andet spørgsmål om, hvordan data kan anvendes til at skabe bedre undervisning og læring for deltagerne.

LITTERATUR OG ANDRE LÆRINGSRESSOURCER

Modulet tager udgangspunkt i artikler, modeller, videoer, podcast mm. Det er ikke nødvendigt at anskaffe sig nogen bøger forud for modulet.

EKSAMEN

Modulet afsluttes med en modulprøve. Modulprøven udgøres af et digitalt praktisk produkt og en synopsis, der forsvares mundtligt.

Eksamensform

Eksamensformen på modulet er udvalgt på baggrund af [studieordningens prøveallonge](#). I prøveallongen er eksamensformen beskrevet sådan her:

8. Mundtlig prøve kombineret med praktisk produkt og synopsis

Et praktisk produkt defineres i denne forbindelse som et digitalt produkt, deltageren selv har udviklet og anvendt i undervisning i det omfang, det har været muligt.

En synopsis er en begrundet disposition, der ved hjælp af stikord indkredser det teoretiske grundlag for det praktiske produkt (max 1 side), der afleveres sammen med en litteraturliste (max 1 side).

Den studerende udarbejder et praktisk produkt og en synopsis som grundlag for prøven.

Praktisk produkt og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen.

Synopsis indgår ikke i bedømmelsen.

Prøvetid

1 studerende 30 min inkl. votering

2 studerende 45 min inkl. votering

3 studerende 60 min inkl. votering

Bedømmelse

Alle eksamener bedømmes efter 7-trinsskalaen. 7-trinsskalaen kan du finde på [ministeriets hjemmeside](#).

Opgavedisposition

Nedenstående opgavedisposition beskriver, hvordan den skriftlige synopsis kan struktureres.

Dispositionen er vejledende, og det er din undervisers ansvar at vejlede konkret ift. din opgave.

I undervisningen får du udleveret en mere specificeret opgavedisposition.

Praktisk produkt og synopsis – 10 ECTS

Afsnit	Ledende spørgsmål m.m.	
Produkt	Den studerende skal udvikle/udvælge og eksperimentere med et digitalt produkt i den studerendes egen undervisning.	Praktisk produkt
Skriftligt	Disposition for synopsis: 1. Beskrivelse af konteksten (hvem er du, hvem underviser du, og hvad underviser du dem i?) 2. Beskrivelse af læringsteoretisk problemstilling 3. Valg af læringsteorier 4. Valg af didaktiske teorier, modeller og principper 5. Valg af digital teknologi / udarbejdelse af digitalt produkt 6. Valg af metode til produktion af ved afprøvning af eksperiment 7. Anvendt litteratur (angives på side 2 i synopsen)	Synopsis 1 side
Mundtligt	Til den mundtlige prøve skal den studerende præsentere en udfordring fra sin undervisning, og demonstrere det digitale produkt, vedkommende har udviklet og eksperimenteret med sammen med sine elever i den sammenhæng. Præsentation af den studerendes kontekst og praksisudfordring skal sammen med demonstrationen af produktet vare i alt 7-8 minutter til prøven.	Mundtlig eksamen

	Reflektér over spørgsmålene, der typisk vil indgå i den efterfølgende samtale mellem den studerende og eksaminator: ”Hvilke didaktiske overvejelser ligger bag inddragelsen af de digitale teknologier i undervisningen, du har præsenteret her?” ”Hvordan vil du begrunde dine digitale didaktiske overvejelser med udgangspunkt i en eller flere modeller for digital didaktik?” ”Hvilket læringssyn og hvilke læringsteorier ligger bag dine didaktiske overvejelser i denne sammenhæng?” ”Hvilken betydning vurderer du, at dit praktiske produkt vil have for din fremtidige praksis?” ”Hvad vurderer du, at næste skridt kan være for at udvikle praksis yderligere ved at dele dine erfaringer med temaet/i afdelingen osv.?”	
--	--	--

VEJLEDNING

En del af vejledningen er tilrettelagt som skriveværksted, der løber over to dage, og hvor du kommer til at arbejde med

- Opgavestruktur for din eksamensopgave
- At påbegynde skrivning af din opgave
- At arbejde med kriteriebaseret feedback

Der vil også være mulighed for at vende centrale spørgsmål vedr. din opgave med din vejleder.

Derudover er der 30 minutters individuel vejledning efter sidste undervisningsdag. Denne bookes på Itslearning og foregår online.

Du kan læse mere om, hvordan vejledningen gribes an på Itslearning.

HVAD SKAL JEG FORBEREDE, INDEN JEG STARTER?

Inden du starter, er det en god ide at du tager en samtale med din leder og evt. pædagogiske vejleder, hvor I sammen kan drøfte forløbet og udpege mulige udfordringer fra egen praksis og eksperimenter, du kan arbejde med på modulet. Det er desuden en god ide at påbegynde arbejdet med at lægge en god arbejdsplan for dit modul (se forslag til arbejdsplan i afsnit vedr. uddannelsens opbygning længere oppe).

Vi forventer desuden, at du:

- Har læst alle opslag og beskeder på Itslearning samt orienteret dig i modulplanen, så du har overblik over vigtige datoer for undervisning, studieaktiviteter, opgaveaflevering og eksamen, forud for den første undervisningsgang på modulet.
- Har orienteret dig i Studieordningen og i denne Studiehåndbog.
- Har læst læsevejledningen og den angivne litteratur til den pågældende dag samt reflekteret over de spørgsmål, der ligger som en del af forberedelsen.

Det kan også være en god idé at tale med din vejleder/leder eller en kollega om, hvilke forventninger du har til modulet, og hvad du bliver optaget af, når du læser om de enkelte temaer i forløbsplanen – på den måde kan du skærpe opmærksomheden på, hvad du gerne vil have ud af modulet, og hvad du særligt er nysgerrig på ift. din praksis.

VALGMODUL, PRAKSISRELATERET

UNDERVISNING I DE ERHVERVSRETTEDE

UDDANNELSER

10 ECTS-point

Erhvervsuddannelserne er vekseluddannelser, hvor eleverne især på hovedforløbene veksler mellem skoleperioder og ophold på deres lærepladser. På dette modul undersøger vi, hvordan man som underviser kan medvirke til at skabe tydelige sammenhænge og koblinger på tværs af forskellige læringsarenaer i vekseluddannelserne. Derudover ser vi på, hvordan der er mange forskellige aktører, der øver indvirkning på de erhvervsrettede uddannelser, og hvorfor det er essentielt, at man som underviser løbende har et fokus på, hvordan ens fag er under fortsat udvikling.

TEMAER

På modulet er der fire undervisningsblokke med et eller flere temaer. Temaerne skal sikre, at du på modulet når omkring modulets læringsmål, som du kan læse i [studieordningen](#). Overordnet set tager modulet afsæt i et elev-perspektiv. Vi følger således elevernes vej gennem vekseluddannelsernes forskellige læringsarenaer og undersøger, hvordan man som underviser kan understøtte denne proces bedst muligt.

TEMA	INDHOLD
Elevernes vej gennem vekseluddannelserne	Vi starter modulet med at danne os et overblik over de forskellige læringsarenaer, eleverne bevæger sig i mellem i løbet af deres uddannelse. Med afsæt i de studerendes praktikumudfordringer kigger vi desuden på, hvilke potentialer og udfordringer vekseluddannelsesprincippet rummer.
Praksisnær undervisning på skolen	Den praksisnære undervisning er en af de første undervisningsformer, man som elev møder på særligt erhvervsuddannelserne. Praksisnær undervisning kan dog organiseres på forskellige måder. Målet med dette tema er derfor at skabe en større bevidsthed blandt de studerende om brugen af forskellige former for praksisnær undervisning. Desuden skal vi kigge på hvilke underviserroller, disse former kalder på, samt hvilke deltagelsesmuligheder de skaber for eleverne.
Underviserens rolle i det lærepladsopsøgende arbejde	I de seneste år er der kommet et øget fokus på, hvordan erhvervsuddannelserne kan sikre, at en højere andel af eleverne får en læreplads. Under dette tema undersøger vi, hvordan man som underviser bedst mulig understøtter elevernes jagt på den rette læreplads.
Forberedelse til oplæringsforløbet	Når eleverne er på deres læreplads, skal de lære at begå sig i et læringsmiljø, der adskiller sig radikalt fra det, de kender fra skoleperioderne. Allerede før eleverne starter på deres læreplads, skal de derfor forberedes på dette læringsmiljø. Målet med dette tema er, at de studerende bliver bevidste om, hvordan de kan styrke elevernes læring og engagement i arbejdet med forskellige

	typer af arbejdsopgaver og i deres deltagelse i lærepladsens arbejdsfællesskab.
Læring på arbejdspladsen	Under dette tema kigger vi mere konkret på den læringsarena, eleverne træder ind i på deres læreplads. Målet med dette tema er således, at de studerende får en bedre forståelse for, hvad der karakteriserer de forskellige former for læring, eleverne møder på deres læreplads.
Erfaringsopsamling efter forløb på lærepladsen	Når eleverne kommer tilbage på skolen fra deres læreplads, har de stiftet bekendtskab med de arbejdsopgaver og praksisser, der kendetegner deres fag. Under dette tema undersøger vi, hvordan man som underviser kan hjælpe eleverne med at tydeliggøre det, de har lært på deres læreplads. Derudover skal vi arbejde med, hvordan elevernes praksiserfaring kan spille en rolle i skoleperioden.
Systemforståelse – uddannelsernes historie og politiske udvikling	Som underviser på vekselluddannelserne er ens dagligdag formet af mange års udvikling. I dette tema dykker vi ned i, hvordan vekselluddannelsessystemet har udviklet sig over tid, samt hvilken betydning denne udvikling har for uddannelserne i dag. Derudover arbejder vi med, hvordan man som underviser på en vekselluddannelse kan holde sig opdateret på nogle af de nyeste tendenser, herunder megatrends som bæredygtighed.

LITTERATUR

Modulet tager udgangspunkt i bøger, artikler, modeller, videoer mm. Forud for modulet forventes det, at du har købt følgende udgivelser:

- Aarkrog, Vibe (2010). *Fra teori til praksis – undervisning med fokus på transfer*. Forlaget Gyldendal. ISBN: 9788762809307
- Bisgaard, Jan, m.fl. (2019) *Praktikkens Didaktik*. Gyldendal ISBN 9788762819245

EKSAMEN

Hvert modul afsluttes med en modulprøve. Modulprøven udgøres af et skriftligt produkt, der forsvares mundtligt.

Eksamensform

Eksamensformen på modulet er udvalgt på baggrund af [studieordningens prøveallonge](#). I prøveallongen er eksamensformen beskrevet sådan her:

11. Mundtlig prøve kombineret med skriftlig opgave

En skriftlig opgave er en sammenhængende tekst, der udarbejdes på grundlag af en selvvalgt problemformulering. Den studerende udarbejder en skriftlig opgave som grundlag for prøven. Ved gruppefremstillet opgave gælder at indledning, problemformulering og konklusion er fælles for gruppen. Ved den øvrige tekst angives det, hvem der har udarbejdet hvilke dele.

Skriftlig opgave og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen.

Omfang af skriftlig opgave
 max 12 sider for 1 studerende
 max 16 sider for 2 studerende
 max 20 sider for 3 studerende

Prøvetid
 1 studerende 30 min inkl. votering
 2 studerende 45 min inkl. votering
 3 studerende 60 min inkl. votering

Bedømmelse

Alle eksamener bedømmes efter 7-trinsskalaen. 7-trinsskalaen kan du finde på [ministeriets hjemmeside](#).

Opgavedisposition

Nedenstående opgavedisposition beskriver, hvad de forskellige afsnit i den skriftlige opgave kan indeholde. Dispositionen er vejledende, og det er din undervisers ansvar at vejlede konkret ift. din opgave. I undervisningen får du udleveret en mere specificeret opgavedisposition.

Skriftlig opgave – 10 ECTS

Afsnit i opgaven	Spørgsmål til hvert afsnit	Sider
Indledning med præsentation og problemstilling	- Hvor oplever du problemstillingen - Hvordan oplever du problemstillingen	2 side
Problemformulering	- Hvorfor opstår problemstillingen (oplæg til problemanalysen) - Hvordan vil du løse problemstillingen (oplæg til eksperimentanalysen)	1/2 side
Teori, metode og empiri	- Hvordan vil du undersøge det, du undrer dig over? - Hvilke teoretiske begreber vil du anvende? - Evt.: Hvordan vil du producere data/empiri om din problemstilling?	1-1,5 side(r)
Case/ praksisbeskrivelse/ empiri	- Hvordan ser problemstillingen ud i praksis?	2 side
Problemanalyse	- Ud fra de valgte teorier, hvordan kan du så forstå det problem, du har præsenteret i din problemformulering? - Hvordan kan du bruge teori og evt. data til at få øje på mønstre og nye perspektiver på din problemstilling?	3 sider
Eksperimentanalyse	- Ud fra de valgte teorier, hvordan kan du så foreslå eller designe et konkret eksperiment i din undervisning, som kan imødekomme dit problem? - Hvordan kan du med hjælp fra teorien gøre noget nyt i din praksis/ i forhold til dine deltagere, som du ikke har gjort tidligere? - Beskriv dit design af et undervisningseksperiment og dine erfaringer fra eksperimentet, hvis du har afprøvet det.	3 sider
Diskussion	- Hvad er fordele og ulemper ved dit undervisningseksperiment?	2 sider

	- Hvad vil du gøre for at undgå ulemperne? - Hvis du har zoomet ind på en bestemt deltagergruppe i din opgave, hvordan kunne dit undervisningseksperiment så tilpasses til andre grupper? Er der argumenter for, at dit eksperiment giver en mere inkluderende undervisning for alle dine deltagere og ikke blot en udvalgt gruppe?	
Konklusion	- Hvad handler det egentlig om, alt det du har iagttaget og analyseret, når du skal opsummere det? - Du skal samle op og se hvad du nåede frem til ift. din problemformulering, din empiri, din analyse og din og diskussion	1 side
Perspektivering	- Hvordan vil du fremadrettet og i samarbejde med andre videreudvikle dine løsningsforslag ift. problemstillingen? - Hvordan kan din viden anvendes hos andre?	1 side

VEJLEDNING

En del af vejledningen er tilrettelagt som skriveværksted, der løber over to dage, og hvor du kommer til at arbejde med

- Opgavestruktur for din eksamensopgave
- At påbegynde skrivning af din opgave
- At arbejde med kriteriebaseret feedback

Der vil også være mulighed for at vende centrale spørgsmål vedr. din opgave med din vejleder.

Derudover er der 30 minutters individuel vejledning efter sidste undervisningsdag. Denne bookes på Itslearning og foregår online.

Du kan læse mere om, hvordan vejledningen gribes an på Itslearning.

HVAD SKAL JEG FORBEREDE, INDEN JEG STARTER?

Inden du starter, er det en god ide at du tager en samtale med din leder og evt. pædagogiske vejleder, hvor I sammen kan drøfte forløbet og udpege mulige udfordringer fra egen praksis og eksperimenter, du kan arbejde med på modulet. Det er desuden en god ide at påbegynde arbejdet med at lægge en god arbejdsplan for dit modul (se forslag til arbejdsplan i afsnit vedr. uddannelsens opbygning længere oppe).

Vi forventer desuden, at du:

- Har læst alle opslag og beskeder på Itslearning samt orienteret dig i modulplanen, så du har overblik over vigtige datoer for undervisning, studieaktiviteter, opgaveaflevering og eksamen, forud for den første undervisningsgang på modulet.
- Har orienteret dig i Studieordningen og i denne Studiehåndbog.
- Har læst læsevejledningen og den angivne litteratur til den pågældende dag samt reflekteret over de spørgsmål, der ligger som en del af forberedelsen.

Det kan også være en god idé at tale med din vejleder/leder eller en kollega om, hvilke forventninger du har til modulet, og hvad du bliver optaget af, når du læser om de enkelte temaer i forløbsplanen – på den måde kan du skærpe opmærksomheden på, hvad du gerne vil have ud af modulet, og hvad du særligt er nysgerrig på ift. din praksis.

VALGMODUL, BÆREDYGTIGHED I

ERHVERVSPÆDAGOGISK PRAKSIS

10 ECTS-point

De erhvervsrettede uddannelser er en vigtig del af samfundets grønne omstilling. Men hvordan uddanner man eleverne, så de har kompetencer til at arbejde med noget, der er under stadig udvikling? På modulet beskæftiger du dig med at udvikle uddannelse for bæredygtig udvikling (UBU) med særligt fokus på elevengagerende undervisning.

Målet er, at eleverne tilegner sig handlekompetence, så de kan bidrage til den grønne omstilling i samarbejde med relevante aktører.

På modulet lærer du at:

- Planlægge, gennemføre og evaluere læringsforløb, der udvikler deltagernes kompetencer til at bidrage aktivt til den grønne omstilling
- Indgå i relevant samarbejde om lærings- og uddannelsesaktiviteter mhp. bæredygtig udvikling i eget fag, samt på tværs af fag, erhverv og sektorer.

TEMAER

På modulet er der fire undervisningsblokke med et eller flere temaer. Temaerne skal sikre, at du på modulet når omkring modulets læringsmål, som du kan læse i [studieordningen](#).

Du får indsigt i hvordan de erhvervsrettede uddannelser indgår i samspillet mellem sociale, naturmæssige og økonomiske aspekter i udvikling af et bæredygtigt samfund.

TEMA	INDHOLD
Bæredygtighed på de erhvervsrettede uddannelser	Bæredygtighed og grøn omstilling præger i stigende grad undervisningen på de erhvervsrettede uddannelser. Undervisningsdagen sætter fokus på, hvilke pædagogiske og didaktiske udfordringer og potentialer, som uddannelse for bæredygtig udvikling (UBU) skaber på de erhvervsrettede uddannelser. Vi vil desuden afdække hvilke udfordringer og erfaringer, de studerende har i forhold til at arbejde med bæredygtighed i undervisningssammenhænge.
Nye deltager- og lærerroller - mellem klimadebutanter og klimaktivister	Eleverne på de erhvervsrettede uddannelser udviser meget forskelligt engagement og har meget varierede forudsætninger ift. at bidrage til bæredygtig udvikling, så hvordan skaber underviseren et motiverende, differentieret og rummeligt læringsmiljø? På denne dag undersøger vi deltagerforudsætninger, når der skal undervises i bæredygtighed på de erhvervsrettede uddannelser.
Problembaseret læring i UBU	På denne undervisningsdag undersøger vi muligheder for at anvende problembaseret læring og innovationsbaserede undervisningsformer. Undersøgelser peger nemlig på, at elevernes motivation og engagement kan styrkes gennem en problembaseret undervisning, når man skal beskæftige sig med bæredygtighed. Vi skal ligeledes blive klogere på, hvordan den problembaserede

	undervisningstilgang kan bidrage til, at bæredygtighed bliver en naturlig del af at tage en erhvervsuddannelse.
Materialer og kropslig læring i UBU	Diskussioner om bæredygtighed kræver, at eleverne forholder sig til materialer og metoder på nye måder. Mange uddannelser er begyndt at undervise eleverne i at bruge forskellige tekniske beregninger til fx at beregne klimaaftryk af råvarer og materialer. På denne undervisningsgang vil vi kigge nærmere på, hvilke muligheder og begrænsninger, der kan være, når man inddrager tekniske beregninger i undervisningen, samt hvordan eleverne også kan få et indblik i nye materialer gennem kropslig læring.
Samarbejde med omverdenen i UBU	Som faglært er man altid betinget af de andre aktører i den værdikæde, man indgår i. For at hjælpe eleverne med at forstå deres rolle og ansvar i værdikæden, er det nødvendigt at samarbejde med branchen og leverandører/aftagere. På denne undervisningsgang går vi i dybden med, hvad der kendetegner udbytterige læringsforløb med omverdenen, samt hvilken didaktisk tilrettelæggelse det kræver af underviseren.
Samspil mellem skole og læreplads i UBU	Eleverne møder bæredygtighed på forskellige måder gennem deres oplæring. Mens det for nogle elever fylder meget, er der andre elever, der slet ikke oplever, at de beskæftiger sig med problemstillinger relateret til bæredygtighed. På denne undervisningsgang kigger vi nærmere på, hvordan man som underviser kan hjælpe eleven med at styrke den 'grønne tråd' i deres uddannelse.
Dilemmaer og karakterdannelse i en UBU-kontekst	Som afslutning på modulet sammenfatter vi de forskellige dilemmaer, når man beskæftiger sig med UBU på de erhvervsrettede uddannelser. Vi perspektiverer dilemmaerne yderligere ud fra begreberne 'karakterdannelse' og 'faglig stolthed' fra formålsparagraffen for erhvervsuddannelser.

LITTERATUR

Modulet tager udgangspunkt i bøger, artikler, modeller, videoer mm. Forud for modulet forventes det, at du har downloadet følgende udgivelser:

- Ebsen, M., Hjermov, P., Rieland, S., Bisgaard, J. & Christensen, L. (2024). Elevegagerende klimaundervisning og -oplæring i erhvervsuddannelserne. Erfaringer fra skoler og lærepladser. Nationalt Center for Erhvervspædagogik
- Rieland, S., Jacobsen, A.M. & Ebsen, M. (2024). Didaktisk inspiration. Elevegagerende klimaundervisning. Nationalt Center for Erhvervspædagogik

EKSAMEN

Hvert modul afsluttes med en modulprøve. Modulprøven udgøres af et skriftligt og praktisk produkt, der forsvares mundtligt.

Eksamensform

Eksamensformen på modulet er udvalgt på baggrund af [studieordningens prøveallonge](#). I prøveallongen er eksamensformen beskrevet sådan her:

10. Mundtlig prøve kombineret med praktisk produkt og portfolio

Et praktisk produkt defineres som fx en opførelse, film, en udstilling, en praktisk øvelse, uddrag af et undervisningsforløb, et digitalt produkt, el.lign.

En portfolio er en systematisk og målbevidst udvælgelse af skriftlige refleksioner over udvalgte faglige temaer, som er blevet præsenteret i undervisningen, samt refleksioner over egen læreproces.

Den studerende udarbejder et praktisk produkt og en portfolio som grundlag for prøven. Praktisk produkt, sammenfatning af portfolio og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen.

10 ECTS Omfang af sammenfatning
max 6 sider for 1 studerende
max 8 sider for 2 studerende
max 10 sider for 3 studerende

Prøvetid
1 studerende 30 min inkl. votering
2 studerende 45 min inkl. votering
3 studerende 60 min inkl. votering

Bedømmelse

Alle eksamener bedømmes efter 7-trinsskalaen. 7-trinsskalaen kan du finde på [ministeriets hjemmeside](#).

Opgavedisposition

Nedenstående portfolio-disposition beskriver, hvad de forskellige afsnit i portfolioen kan indeholde. Dispositionen er vejledende, og det er din undervisers ansvar at vejlede konkret ift. din portfolio. I undervisningen får du udleveret en mere specificeret disposition for portfolioen.

Praktisk produkt og portfolio 10 ECTS

Afsnit i opgaven	Ledende spørgsmål til hvert afsnit	Sider
Indledning og problemformulering	Indledningen er det afsnit, der sætter scenen for din opgave. Her beskriver du kort den organisatoriske og strategiske kontekst, som din udfordring udspringer af. Indledningen bygges op som en "tragt", hvor du starter med at male med "den brede pensel" – hvorfor er den her udfordring interessant at beskæftige sig med på et større plan (fx organisatorisk eller strategisk) – og derefter beskriver du din individuelle ambition med opgaven – hvorfor har det betydning for min undervisning. Din indledning skal munde ud i en problemformulering, som er et konkret spørgsmål, der kan besvares på en måde, der giver et løsningsforslag til udfordringen.	1/2 - 1 side

	Problemformuleringen må ikke være et ja/nej-spørgsmål, men skal være et åbent spørgsmål vha. hv-ord som "hvordan", "hvad", "med hvilke".	
Praksisbeskrivelse/Empiri	Her beskriver du den udfordring, som er udgangspunkt for din udvikling af et undervisningseksperiment. Derudover beskriver du kort den konkrete kontekst, som udfordringen finder sted i. Det er vigtigt, at beskrivelsen er konkret, og du må gerne underbygge beskrivelsen med dine egne observationer af og eventuelle interviews med elever. Praksisbeskrivelsen skal give læseren et godt indblik i, hvad udfordringen handler om. Det er praksisbeskrivelsen, der er fundament for din analyse.	1/2 - 1 side
Problemanalyse	Her bruges teorien til at forstå og belyse en konkret problemstilling i din nuværende undervisningspraksis. I dette afsnit inddrager og udfolder du de refleksioner, som du har dokumenteret i din læringslog undervejs på modulet. Afsnittet indledes med en kort redegørelse for, hvilke teorier, du anvender i din analyse.	2 sider
Eksperimentanalyse	Her bruges teorien til at begrunde dit praktiske produkt (det undervisningseksperiment du har udviklet til din praksis). I dette afsnit trækker du på og inddrager de refleksioner, som du har dokumenteret i din læringslog undervejs på modulet.	2 sider
Afrunding og oplæg til eksamen	Præsentationsportfolien afrundes med en opsamling. I afsnittet besvarer du din problemformulering med afsæt i problem- og eksperimentanalyse. Derudover besvarer opsamlingen også spørgsmålet: Hvad tager jeg særligt med mig i mit videre virke som erhvervsskolelærer? Hvad skal jeg hjem og gøre og med hvem? Hvad har jeg lært i dette forløb? Hvilket nyt blik har jeg fået på min praksis.	1/2 side
Praktisk produkt	Et praktisk produkt kan være en opførelse, film, en udstilling, en praktisk øvelse, uddrag af et undervisningsforløb, et digitalt produkt, el.lign. Dette er blot eksempler og du vælger selv formen på dit produkt i dialog med din vejleder. Det praktiske produkt afleveres i PDF som bilag som en del af dit præsentationsportfolie.	
Eksamen	Til eksamen præsenterer du kort dit praktiske produkt og resultatet af dine analyser. Derudover udfolder du dine refleksioner over spørgsmålene: • Hvad tager jeg særligt med mig i mit videre virke som erhvervsskolelærer? • Hvad skal jeg hjem og gøre og med hvem? Hvad har jeg lært i dette forløb? • Hvilket nyt blik har jeg fået på min praksis.	

VEJLEDNING

En del af vejledningen er tilrettelagt som skriveværksted, der løber over to dage, og hvor du kommer til at arbejde med

- Opgavestruktur for din eksamensopgave
- At påbegynde skrivning af din opgave
- At arbejde med kriteriebaseret feedback

Der vil også være mulighed for at vende centrale spørgsmål vedr. din opgave med din vejleder.

Derudover er der 30 minutters individuel vejledning efter sidste undervisningsdag. Denne bookes på Itslearning og foregår online.

Du kan læse mere om, hvordan vejledningen gribes an på Itslearning.

HVAD SKAL JEG FORBEREDE, INDEN JEG STARTER?

Inden du starter, er det en god ide at du tager en samtale med din leder og evt. pædagogiske vejleder, hvor I sammen kan drøfte forløbet og udpege mulige udfordringer fra egen praksis og eksperimenter, du kan arbejde med på modulet. Det er desuden en god ide at påbegynde arbejdet med at lægge en god arbejdsplan for dit modul (se forslag til arbejdsplan i afsnit vedr. uddannelsens opbygning længere oppe).

Vi forventer desuden, at du:

- Har læst alle opslag og beskeder på Itslearning samt orienteret dig i modulplanen, så du har overblik over vigtige datoer for undervisning, studieaktiviteter, opgaveaflevering og eksamen, forud for den første undervisningsgang på modulet.
- Har orienteret dig i Studieordningen og i denne Studiehåndbog.
- Har læst læsevejledningen og den angivne litteratur til den pågældende dag samt reflekteret over de spørgsmål, der ligger som en del af forberedelsen.

Det kan også være en god idé at tale med din vejleder/leder eller en kollega om, hvilke forventninger du har til modulet, og hvad du bliver optaget af, når du læser om de enkelte temaer i forløbsplanen – på den måde kan du skærpe opmærksomheden på, hvad du gerne vil have ud af modulet, og hvad du særligt er nysgerrig på ift. din praksis.

AFGANGSPROJEKTET

15 ECTS-point

Afgangsprojektet afrunder din Diplomuddannelse i Erhvervspædagogik, og det er her, du viser, at du har opnået målene for uddannelsen ved at indkredse en relevant problemstilling og bearbejde den med perspektiver fra de foregående moduler. Det betyder, at der hverken er ny litteratur eller undervisning på afgangsprojektet men i stedet workshops, der danner afsæt for, at du kan komme godt fra start med dit afgangsprøje.

Derudover tildeles den enkelte studerende en vejleder og har mulighed for vejledning svarende til i alt fire timer.

På modulet har vi fokus på:

- At indkredse rammer, struktur og de enkelte afsnit i afgangsprojektet
- At komme godt i gang med skriveprocessen gennem refleksions- og skriveøvelser til nogle af de centrale afsnit i projektet
- At give og modtage peerfeedback som en del af refleksions- og skriveøvelserne
- At skabe mulighed for at I kan stille spørgsmål og få svar på nogle af jeres indledende overvejelser og eventuelle tvivlsspørgsmål (nogle spørgsmål kan dog være hensigtsmæssige at drøfte med egen vejleder)

TEMA	INDHOLD
Workshop 1: • Introduktion til rammer og formalia • Kombineret skriveværksted og peerfeedback sessions	På denne første workshop bliver du introduceret til rammer og formalia på afgangsprojektet herunder de to forskellige prøveformer, du kan vælge imellem. Workshop 1 er desuden et kombineret skriveværksted med peerfeedback i mindre grupper. Dagen er struktureret efter afgangsprojektets opbygning i bestemte afsnit, og vi fokuserer denne dag på nogle af projektets første afsnit. Du vil få mulighed for at gøre dig indledende overvejelser og påbegynde skriveprocessen i de første afsnit samt give og modtage feedback fra dine medstuderende. Det er ikke afgørende, om du allerede har påbegyndt skriveprocessen forinden workshoppen – så arbejder du blot videre derfra og får feedback ud fra det udgangspunkt.
Workshop 2: • Kombineret skriveværksted og peerfeedback sessions • Mundtlig eksamen	På denne workshop arbejder vi videre i samme spor som på workshop 1 og fortsætter det kombinerede skriveværksted med peerfeedback i mindre grupper. Dagen er igen struktureret efter afgangsprojektets opbygning i bestemte afsnit, og vi fokuserer her på nogle af projektets sidste afsnit. Du vil også her få mulighed for at gøre dig indledende overvejelser og påbegynde skriveprocessen i de udvalgte afsnit samt give og modtage feedback fra dine medstuderende.

Igen er det ikke afgørende, om du allerede har påbegyndt skriveprocessen i disse afsnit. På workshop 2 vil vi desuden kort vende den mundtlige eksamen.

LITTERATUR

- Harboe, Thomas 2020: *Metode og projektskrivning – en introduktion*. 3. udgave, 2. oplag. Samfundslitteratur. ISBN: 978-87-593-3202-3

EKSAMEN

Modulet afsluttes med en modulprøve. Modulprøven udgøres af et skriftligt produkt eventuelt med et praktisk produkt, der forsvares mundtligt.

Eksamensform

Eksamensformen på modulet er udvalgt på baggrund af [studieordningens prøveallonge](#). I prøveallongen er eksamensformen beskrevet sådan her:

13. Afgangsprojektet: Mundtlig prøve kombineret med stor skriftlig opgave og evt. praktisk produkt

Afgangsprojektet udarbejdes på grundlag af et selvvalgt og af institutionen godkendt emne. Se studieordningens kapitel 7.

I forbindelse med udfærdigelsen af afgangsprøveopgaven skal den studerende dokumentere at beherske disponering af stoffet, argumentation, opstilling af litteraturliste, håndtering af citater og kildehenvisninger.

Den skriftlige opgave, den mundtlige præstation og evt. praktisk produkt indgår samlet i bedømmelsen.

Hvad enten den studerende vælger ”skriftlig opgave uden praktisk produkt” eller ”skriftlig opgave med praktisk produkt”, er det muligt at vedlægge bilag, der ikke indgår i bedømmelsen. Bilag kan ikke forventes læst af bedømmerne.

Bedømmelsen er individuel med ekstern bedømmelse.

Hvis den skriftlige opgave er udarbejdet i en gruppe, kan den studerende vælge mellem at gå til den mundtlige prøve individuelt eller som gruppe.

15 ECTS

Omfang af skriftlig opgave uden praktisk produkt

max 25 sider for 1 studerende

max 32 sider for 2 studerende

max 40 sider for 3 studerende

Omfang af skriftlig opgave med praktisk produkt:

maks. 20 sider ved 1 studerende

maks. 27 sider ved 2 studerende
maks. 34 sider ved 3 studerende.

Prøvetid

1 studerende 45 min inkl. votering
2 studerende 70 min inkl. votering
3 studerende 90 min inkl. votering

Valg af prøveform

Du skal selv beslutte, om du ønsker at aflevere en skriftlig opgave *uden* et praktisk produkt eller en skriftlig opgave *med* et praktisk produkt (hvilket også har betydning for omfanget af den skriftlige opgave – se ovenstående). På Itslearning ligger en beskrivelse af, hvad et praktisk produkt kan være, og hvordan du kan arbejde med det i relation til din opgave. Det praktiske produkt indgår i bedømmelsen til eksamen.

Aflevering af afgangsprojektet

Når du afleverer dit afgangsp projekt i WISEflow, er det vigtigt, at du afleverer på følgende måde:

- Hovedopgaven afleveres under Besvarelse (PDF)
- Evt. Praktisk produkt afleveres under Ekstramateriale og navngives ”Praktisk Produkt”
- Evt. Bilag afleveres under Ekstramateriale

Hvis du har valgt, at afgangsp projektet skal indeholde et praktisk produkt, skal du huske at krydse følgende felt af i omslaget, ”Jeg har valgt at inddrage et praktisk produkt”.

Bedømmelse

Alle eksamener bedømmes efter 7-trinsskalaen. 7-trinsskalaen kan du finde på [ministeriets hjemmeside](#).

Opgavedisposition

I det følgende præsenteres først en vejledende opgaveskabelon for Afgangsp projektet *uden* praktisk produkt og dernæst en vejledende opgaveskabelon for Afgangsp projektet *med* praktisk produkt. Opgavebeskrivelserne er næsten ens men adskiller sig alligevel ved, at Afgangsp projekt med praktisk produkt også har et afsnit i analysen, der beskriver og begrundet det praktiske produkt. Derudover er kravet til max sideantal lavere på Afgangsp projekt med praktisk produkt (se ovenstående beskrivelse af prøveformen), og derfor er sideantallene i de to skabeloner også lidt forskellige.

De foreslåede sideantal i de to skabeloner er blot for at give dig en cirka fornemmelse for afsnittenes længde, og de skal naturligvis tilpasses det samlede antal anslag, så de ikke samlet set overstiger max antal sider.

Afgangsprojekt uden praktisk produkt (max 25 sider)

Akademiske betegnelser	Beskrivelse af de enkelte afsnit	Sider uden praktisk produkt
1.0 Indledning 1.1 Problemformulering	Indledningen er det afsnit, der sætter scenen for din opgave. Indledningen bygges op som en ”tragt”, hvor du starter med at male med ”den brede pensel” – hvorfor er den her udfordring interessant at beskæftige sig med på et større plan (fx organisatorisk eller strategisk) – og derefter beskriver du din individuelle ambition med opgaven – hvorfor har det betydning for min undervisning. Din indledning skal munde ud i en problemformulering, som er et/flere konkrete spørgsmål til din udfordring. Ved at besvare problemformuleringen skal du vise en dybere forståelse for din udfordring og kunne udpege nye måder at håndtere din udfordring på. Derfor må problemformuleringen ikke stilles som et spørgsmål, man kan svare ja eller nej til. I stedet skal problemformuleringen formuleres som et/flere åbne spørgsmål, der netop giver plads til dybere undersøgelse. Her kan du med fordel bruge hv-ord til at indlede med som fx ”hvordan” eller ”hvilke”. Vi anbefaler at du arbejder med en problemformulering, som både åbner for, <i>hvordan du kan forstå</i> din udfordring, og <i>hvordan du kan håndtere</i> din udfordring på nye måder.	1–2 sider
2.0 Praksisbeskrivelse	Her beskriver du igen din udfordring men på et mere konkret plan end i indledningen. Afsnittet skal give læseren tydeligere billeder på, hvordan din udfordring <i>ser ud</i> i praksis; hvad er det fx eleverne siger og gør på værkstedet, eller i klasserummet, der får dig til at undre dig, og hvordan udspiller de konkrete situationer sig? Hvis du har produceret din egen empiri, fx lavet interviews eller observationer, så kan du også henvise til enkelte citater eller steder i dine observationsnoter her, som kan hjælpe dig med at udfolde din praksisbeskrivelse. På den måde er læseren fra start med på, hvad det konkret er, du gerne vil <i>forstå og forandre</i>.	1-2 sider

3.0 Metode	Det indledende metodeafsnit beskriver for læseren, hvordan du gennem de følgende afsnit bygger din opgave op for at blive i stand til at besvare din problemformulering. Det er altså en form for læsevejledning, der giver læseren et overordnet indblik i dine metodiske valg ved at forklare opgavens sammenhæng og byggesten fra start til slut. Du kan også her reflektere over dit videnskabsteoretiske udgangspunkt. Der er intet krav om et decideret videnskabsteoretisk afsnit i afgangsprojektet (men det er et krav, at du kan diskutere og vurdere valg af metode, herunder både teori og empiri, ift. at besvare problemstillingen, hvilket du mest oplagt kan gøre i de kommende afsnit om teori og empiri samt i diskussionen).	1-2 sider
3.1 Empiri	Her beskriver du, hvordan du eventuelt selv har produceret data og skabt din egen empiri – dette vil i så fald være din <i>primære empiri</i>. Empiri er den data, du indsamler og analyserer for at kunne besvare din problemformulering. Hvis du fx har lavet kvalitative interviews, så beskriver du her, hvorfor du netop har valgt denne metode, og hvordan du har grebet arbejdet an. Ligeledes hvis du har lavet større surveys, indhentet statistik eller lavet kvantitative spørgeskemaer, så beskriver du hvorfor du har valgt netop dette, og hvordan du har gjort. Det kan også være, at du trækker på andres empiriske undersøgelser, som du også præsenterer i afsnittet her – det vil i så fald være din <i>sekundære empiri</i>. Her skal du præsentere hvad de centrale pointer/modeller fra undersøgelserne er for din opgave, så det er tydeligt for læseren, hvad sammenhængen er til den udfordring, du undersøger. Tydeliggør sammenhængen ved også at skrive dine begrundelser for at have netop den/disse undersøgelser med i projektet.	1-2 sider
3.2 Teori	Her præsenterer du de teoretiske begreber/modeller, som du udvælger til at besvare din problemformulering. Det er vigtigt at du – udover at præsentere teoriens vigtigste punkter - også her forklarer, hvorfor du vælger netop det begreb/den model – hvad er det fx Illeris' læringstrekant hjælper dig med ift. at besvare din problemformulering? Hvordan bidrager Hiim &	1-2 sider

	Hippes relationsmodel eller Deweys fem faser i refleksionsprocessen osv. til besvarelsen af problemformuleringen?	
4.0 Introduktion til analysen	I dette indledende afsnit til analysen, kan du introducere læseren for, hvordan du har inddelt din analyse i over og underafsnit med forskellige temaer. En slags læsevejledning til analysen. Analysen er et meget centralt afsnit i opgaven, og det er vigtigt, at du giver god plads til denne og sikrer dig, at den inddeles i afsnit, der besvarer din problemformulering. For at fastholde fokus på den eksperimenterende tilgang til afgangsprøvet, og skabe sammenhæng til problemformuleringens fokus på både at ville <i>forstå</i> og <i>forandre</i>, anbefaler vi to grundlæggende afsnit for analysen: 1) En problemanalyse, der skal vise en ny og dybere forståelse for problemet 2) En eksperimentanalyse, der skal udpege bud på nye handlemuligheder (på baggrund af problemanalysen).	1/2-1 side
4.1 Problemanalyse	Her bruger du den udvalgte empiri og teori til at analysere din problemstilling ved at <i>skabe større forståelse for, hvad problemet består af</i>. Hvordan giver Illeris' læringstrekant dig fx en dybere forståelse for, hvad der kan være på spil i en situation, hvor eleverne ikke lærer det tilsigtede? Hvordan kan Hiim & Hippes model give bud på, hvad der var udfordrende ved den undervisning, der gik i vasken? Eller hvordan kan modeller for feedback hjælpe med at forstå, hvorfor eleverne kan have svært ved at rykke sig i opgaveløsningen og få øje på egne fejl? Hvilke nye perspektiver får du på problemet gennem din empiri? Osv.	5-7 sider
4.2 Eksperimentanalyse	Eksperimentanalysen "står på skuldrene" af problemanalysen. Her bruger du den udvalgte empiri og teori til at analysere din problemstilling ved at <i>udpege nye handlemuligheder for at håndtere problemet på nye måder</i>. Eksperimentanalysen tegner på den måde rammen for et eksperiment, som du kan afprøve i egen praksis (du kan evt. planlægge at afprøve dit eksperiment undervejs i forløbet eller blot forinden den mundtlige eksamen, så du kan fortælle om dine erfaringer her).	2-3 sider
5.0 Diskussion	Du kan gå til din diskussion på forskellig vis og herunder følger en række forslag til, hvad du fx kan fokusere på:	2-3 sider

	<i>Diskussion af projektets analyse:</i> På baggrund af din samlede analyse fremgår nu en række pointer, der giver en større forståelse for din udfordring og peger på forandring i form af et eksperiment. Disse pointer kan du eventuelt diskutere i dette afsnit. Fx med afsæt i følgende: • Rækker dit eksperiment ind i mere grundlæggende udviklingsbehov i dit team/i afdelingen/på skolen – hvis ja, hvilke og hvad vil det kræve at skabe de bredere forandringer? • Hvordan kan du selv bidrage til, at din nye viden, og erfaringer fra dit eksperiment, ikke kun "bor hos dig" men bliver spredt og forankret bredere i kollegagruppen og til ledelsen? • Hvilke barrierer kan der være for at lykkes, og hvad kræver det at imødekomme dem? <i>Diskussion af evt. afprøvning af eksperimentet:</i> Hvis du har nået at afprøve dit eksperiment <i>forinden aflevering</i> af projektet, kan du også forholde dig til fx: • Virkede eksperimentet efter hensigten? Hvorfor/hvorfor ikke? • Hvilke justeringer er der evt. behov for? • Hvordan tror du, eleverne oplevede eksperimentet? <i>Diskussion af projektets metode:</i> Derudover kan du reflektere kritisk over dit eget metodevalg både hvad angår teori, empiri og evt. videnskabsteoretisk afsæt. Fx kunne du overveje hvilke andre teoretikere, der kunne have været relevante og måske bidraget med andre perspektiver, der havde formet opgaven anderledes, og/eller du kan overveje, hvordan du kunne have produceret empiri på andre måder, der ville have givet dig en anden form for viden.	
6.0 Konklusion	Her skal du konkludere på din problemformulering. Det kan være en god idé at gentage problemformuleringen i starten af konklusionen for læsevenligheds skyld. I konklusionen opsummerer du dine vigtigste pointer gennem både problemanalysen, eksperimentanalysen og diskussionen. Når du læser det igennem samlet, skal du sikre dig, at der er sammenhæng til din problemformulering. Man skal altså kunne læse problemformuleringen og forstå konklusionen uafhængigt af resten af opgaven.	1 side

7.0 Perspektivering	Her kan du reflektere over, hvordan du kan gå videre med at udvikle og udforske praksis, og/eller hvad projektet har åbnet for af nye refleksioner og perspektiver på praksis.	1/2-1 side

Afgangsprojekt med praktisk produkt (max 20 sider)

Akademiske betegnelser	Beskrivelse af de enkelte afsnit	Sider uden praktisk produkt
1.0 Indledning 1.1 Problemformulering	Indledningen er det afsnit, der sætter scenen for din opgave. Indledningen bygges op som en "tragt", hvor du starter med at male med "den brede pensel" – hvorfor er den her udfordring interessant at beskæftige sig med på et større plan (fx organisatorisk eller strategisk) – og derefter beskriver du din individuelle ambition med opgaven – hvorfor har det betydning for min undervisning. Din indledning skal munde ud i en problemformulering, som er et/flere konkrete spørgsmål til din udfordring. Ved at besvare problemformuleringen skal du vise en dybere forståelse for din udfordring og kunne udpege nye måder at håndtere din udfordring på. Derfor må problemformuleringen ikke stilles som et spørgsmål, man kan svare ja eller nej til. I stedet skal problemformuleringen formuleres som et/flere åbne spørgsmål, der netop giver plads til dybere undersøgelse. Her kan du med fordel bruge hv-ord til at indlede med som fx "hvordan" eller "hvilke". Vi anbefaler, at du arbejder med en problemformulering, som både åbner for <i>hvordan du kan forstå</i> din udfordring, og <i>hvordan du kan håndtere</i> din udfordring på nye måder.	1-2 sider
2.0 Praksisbeskrivelse	Her beskriver du igen din udfordring men på et mere konkret plan end i indledningen. Afsnittet skal give læseren tydeligere billeder på, hvordan din udfordring <i>ser ud i praksis</i> ; hvad er det fx eleverne siger og gør på	1-2 sider

	værkstedet, eller i klasserummet, der får dig til at undre dig, og hvordan udspiller de konkrete situationer sig? Hvis du har produceret din egen empiri, fx lavet interviews eller observationer, så kan du også henviser til enkelte citater eller steder i dine observationsnoter her, som kan hjælpe dig med at udfolde din praksisbeskrivelse. På den måde er læseren fra start med på, hvad det konkret er, du gerne vil <i>forstå og forandre</i>.	
3.0 Metode	Det indledende metodeafsnit beskriver for læseren, hvordan du gennem de følgende afsnit bygger din opgave op for at blive i stand til at besvare din problemformulering. Det er altså en form for læsevejledning, der giver læseren et overordnet indblik i dine metodiske valg ved at forklare opgavens sammenhæng og byggesten fra start til slut. Du kan også her reflektere over dit videnskabsteoretiske udgangspunkt. Der er intet krav om et decideret videnskabsteoretisk afsnit i afgangsprojektet (men det er et krav, at du kan diskutere og vurdere valg af metode, herunder både teori og empiri, ift. at besvare problemstillingen, hvilket du mest oplagt kan gøre i de kommende afsnit om teori og empiri samt i diskussionen).	1 side
3.1 Empiri	Her beskriver du, hvordan du eventuelt selv har produceret data og skabt din egen empiri – dette vil i så fald være din <i>primære empiri</i>. Empiri er den data, du indsamler og analyserer for at kunne besvare din problemformulering. Hvis du fx har lavet kvalitative interviews, så beskriver du her, hvorfor du netop har valgt denne metode, og hvordan du har grebet arbejdet an. Ligeledes hvis du har lavet større surveys, indhentet statistik eller lavet kvantitative spørgeskemaer, så beskriver du hvorfor du har valgt netop dette, og hvordan du har gjort. Det kan også være, at du trækker på andres empiriske undersøgelser, som du også præsenterer i afsnittet her – det vil i så fald være din <i>sekundære empiri</i>. Her skal du præsentere hvad de centrale pointer/modeller fra undersøgelserne er for din opgave, så det er tydeligt for læseren, hvad sammenhængen er til den udfordring, du undersøger. Tydeliggør sammenhængen ved også at skrive dine begrundelser	1-2 sider

	for at have netop den/disse undersøgelser med i projektet.	
3.2 Teori	Her præsenterer du de teoretiske begreber/modeller, som du udvælger til at besvare din problemformulering. Det er vigtigt at du – udover at præsentere teoriens vigtigste punkter - også her forklarer, hvorfor du vælger netop det begreb/den model – hvad er det fx Illeris' læringstrekant hjælper dig med ift. at besvare din problemformulering? Hvordan bidrager Hiim & Hippes relationsmodel eller Deweys fem faser i refleksionsprocessen osv. til besvarelsen af problemformuleringen?	1-2 sider
4.0 Introduktion til analysen	I dette indledende afsnit til analysen, kan du introducere læseren for, hvordan du har inddelt din analyse i over og underafsnit med forskellige temaer. En slags læsevejledning til analysen. Analysen er et meget centralt afsnit i opgaven, og det er vigtigt, at du giver god plads til denne og sikrer dig, at den inddeles i afsnit, der besvarer din problemformulering. For at fastholde fokus på den eksperimenterende tilgang til afgangprojektet, og skabe sammenhæng til problemformuleringens fokus på både at ville <i>forstå</i> og <i>forandre</i>, anbefaler vi to grundlæggende afsnit for analysen: 1) En problemanalyse, der skal vise en ny og dybere forståelse for problemet 2) En eksperimentanalyse, der skal udpege bud på nye handlemuligheder (på baggrund af problemanalysen).	1/2-1 side
4.1 Problemanalyse	Her bruger du den udvalgte empiri og teori til at analysere din problemstilling ved at <i>skabe større forståelse for, hvad problemet består af</i>. Hvordan giver Illeris' læringstrekant dig fx en dybere forståelse for, hvad der kan være på spil i en situation, hvor eleverne ikke lærer det tilsigtede? Hvordan kan Hiim & Hippes model give bud på, hvad der var udfordrende ved den undervisning, der gik i vasken? Eller hvordan kan modeller for feedback hjælpe med at forstå, hvorfor eleverne kan have svært ved at rykke sig i opgaveløsningen og få øje på egne fejl? Hvilke nye perspektiver får du på problemet gennem din empiri? Osv.	3-5 sider
4.2 Eksperimentanalyse - herunder beskrivelse og	Eksperimentanalysen "står på skuldrene" af problemanalysen. Her bruger du den udvalgte empiri og teori til at analysere din problemstilling ved at	2-3 sider

begrundelse af praktisk produkt	<i>udpege nye handlemuligheder for at håndtere problemet på nye måder.</i> Eksperimentanalysen tegner på den måde rammen for et eksperiment, som du kan afprøve i egen praksis. Det er også i eksperimentanalysen, du beskriver dit praktiske produkt og bruger teorien til at begrunde dit praktiske produkt. (Du kan evt. planlægge at afprøve dit eksperiment undervejs i forløbet eller blot forinden den mundtlige eksamen, så du kan fortælle om dine erfaringer her).	
5.0 Diskussion	Du kan gå til din diskussion på forskellig vis og herunder følger en række forslag til, hvad du fx kan fokusere på: <i>Diskussion af projektets analyse:</i> På baggrund af din samlede analyse fremgår nu en række pointer, der giver en større forståelse for din udfordring og peger på forandring i form af et eksperiment. Disse pointer kan du eventuelt diskutere i dette afsnit. Fx med afsæt i følgende: • Rækker dit eksperiment ind i mere grundlæggende udviklingsbehov i dit team/i afdelingen/på skolen – hvis ja, hvilke og hvad vil det kræve at skabe de bredere forandringer? • Hvordan kan du selv bidrage til, at din nye viden, og erfaringer fra dit eksperiment, ikke kun "bor hos dig" men bliver spredt og forankret bredere i kollegagruppen og til ledelsen? • Hvilke barrierer kan der være for at lykkes, og hvad kræver det at imødekomme dem? <i>Diskussion af evt. afprøvning af eksperimentet:</i> Hvis du har nået at afprøve dit eksperiment <i>forinden aflevering</i> af projektet, så kan du også forholde dig til fx: • Virkede eksperimentet efter hensigten? Hvorfor/hvorfor ikke? • Hvilke justeringer er der evt. behov for? • Hvordan tror du, eleverne oplevede eksperimentet? <i>Diskussion af projektets metode:</i> Derudover kan du kritisk reflektere over dit eget metodevalg både hvad angår teori, empiri og evt. videnskabsteoretisk afsæt. Fx kunne du overveje hvilke andre teoretikere, der kunne have været relevante og måske bidraget med andre perspektiver,	2-3 sider

	der havde formet opgaven anderledes, og/eller du kan overveje, hvordan du kunne have produceret empiri på andre måder, der ville have givet dig en anden viden.	
6.0 Konklusion	Her skal du konkludere på din problemformulering. Det kan være en god idé at gentage problemformuleringen i starten af konklusionen for læsevenlighedens skyld. I konklusionen opsummerer du dine vigtigste pointer gennem både problemanalysen, eksperimentanalysen og diskussionen. Når du læser det igennem samlet, skal du sikre dig, at der er sammenhæng til din problemformulering. Man skal altså kunne læse problemformuleringen og forstå konklusionen uafhængigt af resten af opgaven.	1 side
7.0 Perspektivering	Her kan du reflektere over, hvordan du kan gå videre med at udvikle og udforske praksis og/eller hvad projektet har åbnet for af nye refleksioner og perspektiver på praksis?	1/2-1 side

VEJLEDNING

På afgangsprojektet har du ret til i alt 4 times vejledning. Du søger en vejleder til afgangsprojektet via en blanket, du modtager i Itslearning inden modulstart. Det er vigtigt, at du ansøger om en vejleder inden den deadline, der er angivet i Itslearning. På baggrund af dine ønsker, tildeles du en vejleder, der vil kontakte dig med henblik på at aftale dit vejledningsforløb.

Du kan læse mere om, hvordan vejledningen gribes an i første kapitel her i studiehåndbogen.

HVAD SKAL JEG FORBEREDE INDEN JEG STARTER?

Vores forventning er, at du som studerende, forud for den første workshop på modulet, har læst alle opslag og beskeder på Itslearning samt orienteret dig i modulplanen, så du har overblik over vigtige datoer for workshops, rammesatte studiegruppemøder, opgaveaflevering og eksamen, ligesom du har orienteret dig i Studieordningen og i denne Studiehåndbog. Herunder at du har overvejet hvilken af de to prøveformer på afgangsprojektet, du vil tage afsæt i (stor skriftlig opgave med eller uden praktisk produkt - se afsnit om eksamen ovenfor).

Derudover forventer vi, at du har læst den angivne litteratur til den pågældende dag – samt at du har brugt tid på at reflektere over de spørgsmål, der ligger som en del af forberedelsen til de enkelte dage i modulplanen.

Det kan være en god idé at tale med din pædagogiske vejleder eller leder om, hvilke forventninger du har til afgangsprojektet, og hvilke idéer du har på tegnebrættet. Derudover kan I drøfte, om dine idéer knytter an til noget af det udviklingsarbejde, der allerede er i gang på

skolen, som dit afgangsprøje kan bidrage til. I kan også tale om, hvordan du efterfølgende får videreformidlet dine pointer til kollegaer, ledelse mm., samt hvordan dit afgangsprøje kan integreres konkret i arbejdet fremadrettet, så det skaber værdi for jeres praksis.

Vi anbefaler desuden, at du laver en arbejdsplan forud for modulstart, der kan hjælpe dig med at strukturere den arbejdsmæssige belastning på modulet og prioritere din tid evt. i samarbejde med din leder og/eller pædagogiske vejleder. Til en start kan du fx overveje nedenstående punkter:

- Hvilke dage og sammenhængende dage kan jeg reservere til at skrive i?
- Hvad skal jeg nå på mine skrive dage? Hvilke afsnit skal jeg fx have lavet et udkast til eller helt i mål med?
- Hvornår vil jeg gerne have vejledning undervejs, så det passer med, at jeg kan sende noget nyt til min vejleder?
- Vil jeg gerne selv samle data og skabe min egen empiri? Hvornår kan det i så fald ske og skal der aftales vejledning forinden, der kan støtte de metodiske overvejelser?
- Hvordan kan jeg så vidt muligt skabe rum til at eksperimentere undervejs eller efter aflevering af projektet?
- Hvornår forbereder jeg mig til den mundtlige eksamen?